

SAKSLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune
Møtedato: Mandag 11.12.2023
Tid: Kl. 11.00
Møtested: Rådhuset

Sak nr.	Tittel	Unntatt offentlighet
33/23	Godkjenning av protokoll fra møtet 3.11.2023	
34/23	Kommunens arbeid med avvik – orientering fra kommunedirektøren	
35/23	Svar fra kommunedirektøren - sak 9/23 sak <i>Hjemmeundervisning</i>	
36/23	Svar fra kommunedirektøren – sak 10/23 sak <i>Utlån og salg av kommunale eiendeler</i>	
37/23	Svar fra kommunedirektøren – oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport <i>Sykefravær</i> – kommunestyrets sak 76/22	
38/23	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – prosess	
39/23	Møteplan 2024	
40/23	Invitasjon til medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn	
41/23	Engasjementsbrev revisor	
42/23	Referatsaker	
43/23	Eventuelt	

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 33/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

GODKJENNING AV PROTOKOLLEN FRA 3.11.2023

Innstilling til vedtak:

Protokollen fra møte 3.11.2023 er i samsvar med vedtak truffet i møtet.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: Protokollen fra møte 3.11.2023

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Dette er protokoll fra siste møte i forrige valgperiode som legges frem for kontrollutvalget for gjennomgang. Vedtakene som fremgår av protokollen ble formelt truffet i møtet, og melding om vedtak er sendt kommunen og andre.

Tromsø, 3.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Loabága suohkan Lavangen
kommune

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Lavangen kommune, rådhuset
Møtedato: Fredag 3. november 2023
Varighet: 13.25 – 15.45

Møteleder: Unn Tove Bakkevoll
Sekretær: Bjørn H. Wikasteen

<u>Fra kontrollutvalget møte:</u>	<u>Varamedlemmer:</u>
1. Unn Tove Bakkevoll (Leder)	1. Margrete Solvoll
2. Marcus Nygård (Nestleder)	2. Kjell Are Lien
3. Maj Kristin Svendsen	3. Audun Solvoll
4. Margrethe C. Solvoll (vara)	4. Arla R Vilhelmsson
	5. Heidi Lundberg

Forfall:

Tove Hansen (fast medlem)
Lill Kristin Nilsen (fast medlem)

Fra politisk ledelse møte:

Ordfører Hege Myrseth Rollmoen

Fra administrasjonen møte:

Fra Kom Rev NORD IKS møte:

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Laina Karlsen
Revisor Guro Strand Eilertsen

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Bjørn H. Wikasteen

Behandlede saker:

Ingen merknader til saksliste og innkalling.

Sak nr.	Tittel	Unntatt offentlighet
23/23	Gjennomgang av protokoll fra møtet 19.6.2023	
24/23	Uavhengighetserklæring forvaltningsrevisorer	
25/23	Uavhengighetserklæring regnskapsrevisor	
26/23	FEK (forenklet etterlevelseskontroll) rapport fra revisor	
27/23	Revisjonsstrategi 2023	
28/23	Overordnet prosjektskisse forvaltningsrevisjon – Skolemiljø	
29/23	Budsjett for kontroll og tilsyn 2024	
30/23	Møteplan 2023-2024	
31/23	Referatsaker	
32/23	Eventuelt	

Sak 23/23
GJENNOMGANG AV PROTOKOLL FRA MØTET 19.6.2023

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møte 19.6.2023 er i samsvar med vedtak truffet i møtet.

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokollen fra møte 19.6.2023 er i samsvar med vedtak truffet i møtet.

Sak 24/23
VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIG
FORVALTNINGSREVISOR – MARGRETE M KLEIVEN OG KNUT TEPPAN VIK

Innstilling til v e d t a k:

- 1. Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors - Knut Teppan Vik - vurdering av egen uavhengighet til etterretning.*
- 2. Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors - Margrete Mjølhus Kleiven - vurdering av egen uavhengighet til etterretning.*

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors - Knut Teppan Vik - vurdering av egen uavhengighet til etterretning.
2. Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors - Margrete Mjølhus Kleiven - vurdering av egen uavhengighet til etterretning.

Melding om vedtak sendt 7.11.2023 til:

- Kom Rev NORD*

Sak 25/23
VURDERING AV UAVHENGIGHET – OPPDRAGSANSVARLIG
REGNSKAPSREVISOR – LAINA KARLSEN

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor – Laina Karlsen - vurdering av egen uavhengighet til etterretning.

Behandling:

Innstillingen enstemmig godkjent.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor – Laina Karlsen - vurdering av egen uavhengighet til etterretning

Sak 26/23**RAPPORTERING FRA REVISOR – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED KOMMUNENS ØKONOMIFORVALTNING****Innstilling til v e d t a k:**

1. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren merke seg revisors uttalelse i rapporten om viktigheten av å justere grunnbeløpet i saksbehandlingssystemet per 1.5 hvert år.
2. Kontrollutvalget tar revisors rapportering for øvrig til orientering

Behandling:

Innstillingen enstemmig godkjent

Vedtak:

1. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren merke seg revisors uttalelse i rapporten om viktigheten av å justere grunnbeløpet i saksbehandlingssystemet per 1.5 hvert år.
2. Kontrollutvalget tar revisors rapportering for øvrig til orientering

Melding om vedtak sendt 7.11.2023 til:

- Lavangen kommune v/ kommunedirektøren

Sak 27/23**RAPPORTERING FRA REVISOR – PLANLEGGINGSFASEN - REVISJONSSTRATEGI 2023****Innstilling til v e d t a k:**

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Behandling:

Innstillingen enstemmig godkjent

Vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Sak 28/23
OVERORDNET PROSJEKTSKISSE – FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT
OM ELEVENES PSYKOSOSIALE SKOLEMILJØ

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget viser til overordnet prosjektskisse for forvaltningsrevisjonsprosjektet «Elevenes psykososiale skolemiljø» og ber KomRev NORD igangsette prosjektet.

Behandling:

Innstillingen enstemmig godkjent

Vedtak:

Kontrollutvalget viser til overordnet prosjektskisse for forvaltningsrevisjonsprosjektet «Elevenes psykososiale skolemiljø» og ber KomRev NORD igangsette prosjektet.

Melding om vedtak sendt 7.11.2023 til:

- Kom Rev NORD

Sak 29/23
BUDSJETTRAMME 2024 – KONTROLL OG TILSYN

Innstilling til vedtak:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2024 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 554.500,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

Behandling:

Kontrollutvalget drøftet budsjettforslaget, og gjorde visse tilpasninger.

Felles forslag til vedtak:

1. Kurs/ konferanser m.v økes til kr. 30.000,-
2. Reiseutgifter økes til kr 20.000,-
3. Beverting økes til kr. 1.000,-
4. Ny samlet sum blir 570.000,-

Innstilling med justeringer i felles forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2024 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kr 570 000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.

Melding om vedtak sendt 7.11.2023 til:

- *Lavangen kommune v/ kommunedirektør og ordfører*

Sak 30/23**KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2023/ 2024****Innstilling til v e d t a k:**

Neste møte i kontrollutvalget blir 11.12.2023 og da fastsettes møteplan for 2024.

Behandling:

Innstillingen enstemmig godkjent

Vedtak:

Neste møte i kontrollutvalget blir 11.12.2023 og da fastsettes møteplan for 2024.

Melding om vedtak sendt 7.11.2023 til:

- *Lavangen kommune v/ kommunedirektør og ordfører*
- *Kom Rev NORD*

Sak 31/23**REFERATSAKER****Innstilling til v e d t a k:**

Saken tas til orientering

Behandling:

Følgende sakslister ble referert:

1. Brev fra K-Sekretariatet om utdeling av overskudd til eierkommuner
2. Referat fra kommunestyret 5.10.2023, konstituerende møte
3. Svar på kommentarer til årsberetningen, brev av 11.8.2023

Vedtak:

Saken tas til orientering

Sak 32/23
EVENTUELT

Innstilling til v e d t a k:

(saken fremmes med åpen innstilling)

Behandling:

Ingen saker

****

Rett utskrift:
Tromsø, 03.11.2023

Bjørn H. Wikasteen
K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 34/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

KOMMUNENS ARBEID MED AVVIK – ORIENTERING FRA KOMMUNEDIREKTØREN

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saken gjelder:

Orienteringssak – kommunens rutiner rundt oppfølging av avvik

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Avvikshandtering handler om å oppdage, melde, rette opp og forebygge brudd på regler – og /eller anbefalinger som er fastsatt i lov og forskrift, kommunens egne regler eller andre skriftlige kvalitetsstandarder.

Kontrollutvalget ønsker å holde seg orientert om kommunens arbeid med registrering - og oppfølging av avvik i de ulike sektorer. Dette gjelder særlig hvor det er statlige tilsynsmyndigheter som tilsynsansvaret så som arbeidstilsynet, helsetilsynet, datatilsynet, arkivverket, mattilsynet samt statsforvalter. Kontrollutvalget ønsker **ikke** fremleggelse eller innsyn i enkeltsaker.

Det er overordnet kontroll perspektiv som er kontrollutvalgets innfallsvinkel. Det er satt av 30 minutter til presentasjonen.

Kontrollutvalget ser for seg en presentasjon som kan inneholde følgende:

1. Hvordan er avviksoppfølging implementert i internkontrollen?

Kommunedirektøren er ansvarlig for at kommunen har en forsvarlig internkontroll, og kontrollutvalget ber om å få svar på om avviksbehandlingen er inntatt i skriftliggjorte rutiner eller lignende.

2. Gjennomgang av nøkkeltall om avvik i de enkelte seksjoner.

Det er flott om det er mulig å få sammenlignende tall fra 2021, 2022 og 2023. Dette for å se på eventuell utvikling.

3. Har avvik medført tilsyn fra tilsynsmyndigheter?

Antall saker fra relevant myndighet og dato for tilsyn er det som etterspørres.

4. Oversikt over avvik etter tilsyn som ikke er lukket.

Kort samlet oversikt over saker som pågår og hvor avvik ikke er lukket.

5. Hvordan sikrer kommunedirektøren at nyansatte gjøres kjent avvikshåndtering.

Kontrollutvalget ønsker opplyst hvordan nyansatte, vikarer og andre som ikke er fast ansatt gjøres kjent med de avviksrutiner som gjelder på området.

6. Om det er gjennomført tiltak for å sikre / etablere / vedlikeholde en god kultur for avviksmeldinger.

Et fungerende avvikssystem er en del av internkontrollen. For at systemet skal fungere, må arbeidsgiver legge til rette for en «HMS-kultur» hvor det ikke bare er godtatt, men også forventet at ansatte på alle nivå melder fra om avvik. I tillegg må arbeidstakere og andre være trygg trygge på at kommunen faktisk følger opp avvik og håndterer disse seriøst.

Tromsø, 22.11.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 35/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

OPPFØLGNI SAK 9/23 - HJEMMEUNDERVISNING – KOMMUNENS KONTROLL OG TILSYN – SVAR FRA KOMMUNEDIREKTØREN

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar kommunedirektøren svar til etterretning og avslutter saken uten ytterligere undersøkelser.

Saken gjelder: Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Kommunedirektørens svar av 15.6.2023

Saksutredning:

Kontrollutvalget traff i møte 13.3.2023 slikt vedtak i sak 9/23:

Sak 09/23

HJEMMEUNDERVISNING – KOMMUNENS KONTROLL OG TILSYN

Vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 24/23.*
2. *Svarfrist 19.5.2023*

Kommunedirektøren av ved brev av 15.6.2023 gitt slikt svar:

1. Hvor mange barn i Lavangen kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?

Det er per 15.06.23, ingen barn i Lavangen kommune som er underlagt ordningen med hjemmeundervisning. (vi har en elev som mottar undervisning hjemme på grunn av sykdom, men det skal ikke regnes med her)

2. Har Lavangen kommune skriftlige retningslinjer om kontroll av slik ordning?

Lavangen kommune har ikke egne retningslinjer for kontroll av hjemmeundervisning. Dersom det oppstår ønske fra foreldre/foresatte om hjemmeundervisning, så følger kommunen opp denne hjemmeundervisningen i tråd med opplæringsloven § 14- 3 og forskrifter fra UDIR (Sist endret 21.09.2020).

Lavangen kommune ikke hatt tilfeller med hjemmeundervisning, og med en så lav hyppighet måtte egne forskrifter knyttet til hjemmeundervisning revideres flere ganger uten å ha vært i bruk.

Lavangen kommune arbeider kontinuerlig med rutiner for oppfølging av alle elever. Kommunen har siden 2020 arbeidet med å utvikle et tverrfaglig samarbeid mellom alle avdelingene som arbeider med barn fra 0 til 18/20 år gjennom BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats). Enhetene i «laget rundt barnet» samarbeider om å gi alle barn et godt lærings og oppvekstmiljø i kommunen. Dersom det oppdages utfordringer hos barn, eller i miljøet rundt barn, starter samarbeidet mellom avdelingene på et tidligst mulig tidspunkt (tidlig innsats). Dette gjør vi for å hindre at utfordringene får festet seg.

I forbindelse med oppfølging av en eventuell hjemmeundervisning, vil Lavangen kommune følge samarbeidsrutinene utviklet gjennom BTI arbeidet. Lavangen skole følger opp de faglige kravene med tilsyn og undersøkelser. Dersom det har oppstått undringer rundt andre forhold knyttet opp mot eleven, ville disse ha blitt fulgt opp av gjeldende enhet, for eksempel helse, eller barnevern, sammen med skolen.

Denne arbeidsmetoden bekreftes også gjennom innføringen av *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis*. Kompetanseløftet vil være innført i Lavangen kommune innen 2025, og vil være et kontinuerlig arbeid for å sikre inkludering og tilpasset opplæring. Kompetanseløftet vil også bidra til å forsterke samhandlingsprosessen mellom de avdelingene som vi kaller «*Laget rundt barnet.*» Rutinene som utvikles for oppfølging av det enkelte barn vil også brukes hvis barn får hjemmeundervisning.

3. Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt.

Ingen rapport da vi ikke har hatt elever med hjemmeundervisning.

4. Har Lavangen kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man fra det?

Har ikke hatt elever som har hatt hjemmeundervisning i Lavangen kommune.

K-Sekretariatets vurdering:

Vi mener kommunedirektøren har gitt et tilfredsstillende svar, og foreslår at saken avsluttes uten ytterligere undersøkelser.

Tromsø, 3.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Lavangen 15.06.23

OPPFØLGNING SAK 9/23 - HJEMMEUNDERVISNING – KOMMUNENS KONTROLL OG TILSYN – MANGLENDE SVAR

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget viser til vedtak i sak 9/23 og ber om snarlig svar.

Saken gjelder: Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning

Saksutredning: Kontrollutvalget traff i sak 9/23 slikt vedtak i møte 13.3.2023:
HJEMMEUNDERVISNING – KOMMUNENS KONTROLL OG TILSYN

Vedtak: 1. Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren som besvarer spørsmål 1 til 4 som kommer frem av saksfremlegg i sak 24/23. 2.

K-Sekretariatets vurdering:

Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning. Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2–1.

Undervisning som foregår hjemme, men som kommunen har ansvaret for på grunn av sykdom eller lignende er ikke regnet som hjemmeundervisning i denne sammenheng. Dette er en sak som K-Sekretariatet vil fremme i mange av sine kommuner.

Det foreligger ingen opplysninger per dato om at Lavangen kommune ikke ivaretar sitt ansvar her. Barn og unges oppvekstvilkår, og tilsyn med dette er uansett en viktig del av kontrollutvalgets arbeid. I første omgang stilles ovennevnte kontroll spørsmål, og svarene fra kommunedirektøren vil avgjøre kontrollutvalgets oppfølging av saken.

I første omgang er det tale om ren informasjonsinnhenting, og følgende spørsmål er relevant:

1.Hvor mange barn i Lavangen kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?

Det er per 15.06.23, ingen barn i Lavangen kommune som er underlagt ordningen med hjemmeundervisning. (vi har en elev som mottar undervisning hjemme på grunn av sykdom, men det skal ikke regnes med her)

2.Har Lavangen kommune skriftlige retningslinjer om kontroll av slik ordning?

LAVANGEN KOMMUNE LOABÁGA SUOHKAN

Lavangen kommune har ikke egne retningslinjer for kontroll av hjemmeundervisning. Dersom det oppstår ønske fra foreldre/foresatte om hjemmeundervisning, så følger kommunen opp denne hjemmeundervisningen i tråd med opplæringsloven § 14- 3 og forskrifter fra UDIR (Sist endret 21.09.2020).

Lavangen kommune ikke hatt tilfeller med hjemmeundervisning, og med en så lav hyppighet måtte egne forskrifter knyttet til hjemmeundervisning revideres flere ganger uten å ha vært i bruk.

Lavangen kommune arbeider kontinuerlig med rutiner for oppfølging av alle elever. Kommunen har siden 2020 arbeidet med å utvikle et tverrfaglig samarbeid mellom alle avdelingene som arbeider med barn fra 0 til 18/20 år gjennom BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats). Enhetene i «laget rundt barnet» samarbeider om å gi alle barn et godt lærings og oppvekstmiljø i kommunen. Dersom det oppdages utfordringer hos barn, eller i miljøet rundt barn, starter samarbeidet mellom avdelingene på et tidligst mulig tidspunkt (tidlig innsats). Dette gjør vi for å hindre at utfordringene får festet seg.

I forbindelse med oppfølging av en eventuell hjemmeundervisning, vil Lavangen kommune følge samarbeidsrutinene utviklet gjennom BTI arbeidet. Lavangen skole følger opp de faglige kravene med tilsyn og undersøkelser. Dersom det har oppstått undringer rundt andre forhold knyttet opp mot eleven, ville disse ha blitt fulgt opp av gjeldende enhet, for eksempel helse, eller barnevern, sammen med skolen.

Denne arbeidsmetoden bekreftes også gjennom innføringen av *Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis*. Kompetanseløftet vil være innført i Lavangen kommune innen 2025, og vil være et kontinuerlig arbeid for å sikre inkludering og tilpasset opplæring. Kompetanseløftet vil også bidra til å forsterke samhandlingsprosessen mellom de avdelingene som vi kaller «*Laget rundt barnet.*» Rutinene som utvikles for oppfølging av det enkelte barn vil også brukes hvis barn får hjemmeundervisning.

3.Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt. Ingen rapport da vi ikke har hatt elever med hjemmeundervisning.

4.Har Lavangen kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man fra det? Har ikke hatt elever som har hatt hjemmeundervisning i Lavangen kommune.

Eva B. Haakseth, rektor og skolefaglig ansvarlig Lavangen skole.

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 36/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

SVAR FRA KOMMUNEDIREKTØREN – SAK 10/23 SAK UTLÅN OG SALG AV KOMMUNALE EIENDELER

Innstilling til v e d t a k:

(saken fremmet med åpen innstilling)

Saken gjelder: Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Kommunedirektørens svar av 15.6.2023 med vedlegg
2. Sak fra Kommunal rapport 21.12.2020

Saksutredning:

Kontrollutvalget traff i møte 13.3.2023 slikt vedtak:

Sak 10/23

UTLÅN AV KOMMUNALE EIENDELER / LOKALER SAMT PRAKSIS VED KJØP OG SALG AV KOMMUNAL EIENDOM

Vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse for praksis rundt kjøp og salg av kommunal eiendom, herunder om det finnes skrevne retningslinjer for dette.*
2. *Svarfrist 25. mai 2023*

Kommunedirektøren har ved epost av 15.6.2023 gitt slikt svar:

Det vises til kontrollutvalgets innkalling til møte mandag 19. juni sak 10/23.

Av saken fremgår det at det etterspørres om kommunen har et eget regelverk for kjøp og salg av kommunale eiendommer og om det er en etablert praksis for dette. Det etterspørres videre hvordan kommunen håndterer utlån av kommunal eiendom/ lokaler.

Utlån av kommunale eiendeler/lokaler.

Det er en etablert praksis som har vart i mange år, faktisk fra det tidspunktet jeg begynte i jobben som Rådmann/kommunedirektør. Lavangen kommune låner ikke ut kommunale eiendeler. Vi oppdaget at vi hadde ansatte som lånte kommunalt utstyr i form av eksempelvis tilhenger til private oppdrag. Det ble etter dette gjort oppmerksom på at denne praksisen måtte opphøre. Denne beskjeden ble gitt til samtlige etater og avdelinger for mange år siden. Har i senere tid ikke fått tilbakemeldinger om at ansatte har tatt seg til rette på dette området.

Når det gjelder utlån av kommunale lokaler så praktiserer vi dette slik at de som ønsker å låne kommunale lokaler iforbindelse med avvikling av møter osv. må først henvende seg til oss for å få tillatelse til dette. Utlån av kommunale møtelokaler til nevnte formål gjøres uten at det blir krevd betaling for dette. Utlån av svømmehall og idrettshall gjøres i tråd med de retningslinjene som fremgår av det kommunale gebyrregulativet. Legger ved link til det kommunale gebyrregulativet som en orientering tilkontrollutvalget.

<https://www.lavangen.kommune.no/getfile.php/5107716.2535.nsqklajl7k7tip/Gebyr+og+avgifter+2023++korrekt+versjon..pdf>

Praksis ved kjøp og salg av kommunale eiendommer.

Lavangen kommune har i svært liten grad kjøpt og eller solgt kommunale eiendommer. I de tilfeller dette har skjedd så er dette behandlet som enkeltsaker i kommunestyret. Dette gjelder kommunale eiendommer slik som boliger som vi i stedet for å utbedre har valgt å selge for å legge til rette for at kommunens innbyggere kan få kjøpe et "nedslitt" hus og derved bidra til at unge familier får et rimelig sted å bo. I mange tilfeller så kombineres dette med at kjøper samtidig får et startlån til kjøpet og også nødvendige bygningsmessige utbedringer. Dette forutsetter selvsagt at de er i målgruppen for tildeling av Startlån.

Lavangen kommune kjøpte for noen år siden en eiendom som var til salgs fra en privat eier som var flyttet fra Lavangen for mange år siden. Denne saken ble også behandlet som sak i kommunestyret. Politisk ledelse forhandlet i dette tilfellet med selger og ble enig om pris på eiendommen. Det arealet som ble kjøpt er planlagt utviklet som et nytt boligområde i Lavangen. Lavangen kommune er i ferd med å avslutte et salg av en kommunal eiendom. Denne saken vil bli behandlet i kommunestyrets møte nå i juni. Dette gjelder følgende eiendom.

Salg av kommunens eiendom rund Fjellkysten Gjestegård.

Begrunnelsen for salg av denne eiendommen er konkrete planer om utvikling av Fjellkysten Gjestegård med bakgrunn i en plan utviklet av arkitektfirmaet Snøhetta. Inkludert i disse planene er også en større utbedring av selve gjestegården. Fjellkysten Gjestegård eier kun rundt 10 meter rundet den aktuelle eiendommen. Resten av grunnen rundt den aktuelle eiendommen eies av Lavangen kommune. I forbindelse med en søknad om finansiering av eksterne parter har selskapet fått tilbakemelding om at de ikke gir lån til slike prosjekter dersom selskapet selv ikke eier eiendommen slik at eiendommen kan være en del av et pant for lånet. Dette salget gjøres etter at en profesjonell takstmann med kompetanse på dette området har gjort en vurdering av og fastsatt en pris på eiendommen. Det selskapet som eier gjestegården har akseptert å betale den prisen som fremgår av taksten. Saken vil bli behandlet i kommunestyrets møte i juni.

Salg av Andberg lageret.

Lageret eies og drives av det kommunalt eide eiendomsselskapet Orneset Eiendomsselskap. Salg av lageret har vært vurdert over langt id som en følge av at kommunen ikke har bruk for lageret lenger og ønsker å etablere et eget bedretilpasset lager for egne eiendeler som har

behov for lagring. Beslutning om salg av de lageret ble gjort av kommunestyret i 2021. Det lageret som selges nå leies av to private virksomheter. Disse virksomhetene er Lavangen Byggeindustri AS som bruker det som lager for ulike byggematerialer. En verksteddel i det samme lokalet disponeres av selskapet Lavangen Maskin AS. De bruker kun verksteddelen til ulike reparasjoner av sitt utstyr.

Lageret er taksert av godkjent takstmann og prisen ble fastsatt til kr. 1, 4 mill kr. Det er kommet et bud under takst som er årsaken til at saken vil bli behandlet i kommunestyrets møte i juni.

Lavangen kommunestyre har i tillegg besluttet at det skal lages et eget regelverk for salg av kommunal eiendom. Denne saken skal presentere til behandling innen utgangen av 2023.

*Med hilsen
Lavangen kommune/Loábaga suohkan
Erling Hanssen
Kommunedirektør*

K-Sekretariatets vurdering:

Kommunedirektøren har redegjort for kommunens praksis rundt utlån av eiendeler samt regler for salg av kommunal eiendom.

Formål med å skriftliggjøre retningslinjer for utlån er at det gir best forutberegnelighet og videreføring av praksis er ikke betinget av «hvem som vet». I mange kommuner er utlån av kommunale eiendeler en kime til konflikter, og det formålet med en regelverk er ikke nettopp for å unngå misforståelser og konflikter. Kontrollutvalget kan i møte drøfte om utvalget skal foreslå overfor kommunestyret at retningslinjer for utlån av kommunale eiendeler til private formål skal nedfelles i et regelverk.

Det opplyses at det arbeides med et regelverk om salg av kommunale eiendeler, og det kunne kanskje være hensiktsmessig å se dette i sammenheng. Et annet viktig argument for å ha skriftlige regler om salg av kommunale eiendommer er at EØS avtalen har regler om statsstøtte. Dersom en kommunal eiendom selges til sterk underpris til en næringslivsaktør kan dette rammes av regler for ulovlig statsstøtte. ESA (EFTAs overvåkningsorgan for EØS avtalen) har i flere saker sett på salg av kommunale eiendommer til underpris. Jeg viser til vedlagte sak fra Kommunal rapport. K-Sekretariatet er således ikke i tvil om at et ryddig regelverk om salg av kommunale eiendeler og eiendommer bør klargjøres i lokalt regelverk.

Kommunedirektøren **innkalles** i saken for å gi en oppdatert status i arbeidet med regelverk for salg av kommunal eiendom som ble opplyst i svar av 15.6.2023.

Saken er fremmet uten forslag til vedtak. Dette utformes i møtet ut fra hva kontrollutvalget kommer til.

Tromsø, 4.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

BERNT SVARER

- Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.
- Han har utgitt en rekke bøker innen blant annet forvaltningsrett og kommunalrett.
- Han ledet det offentlige utvalget som ledet fram til en kraftig fornying av kommuneloven i 1992.
- Bernt har også stor kunnskap om blant annet offentlighetsloven og forvaltningsloven.
- Spalten publiseres ukentlig på Kommunal-Rapport.no. Spørsmål kan sendes til redaksjon@kommunal-rapport.no.

Foto: Magnus

Knutsen Bjørke

Denne artikkelen er over ett år gammel. Den kan inneholde utdatert informasjon.

› PUBLISERT 21.12.2020 14:06

– Forbudet mot konkurransevridende støtte kan ramme eiendomssalg til underpris

Også statsstøttereglene etter EØS-avtalen kan få betydning når kommunen selger eiendom.

SPØRSMÅL: I [siste artikkel i «Bernt svarer»](#) handler det om salg av kommunal eiendom. Bernt skriver her at det ikke er lovregler om salg av kommunal eiendom, på linje med anskaffelsesreglene og at det er prinsipper om forsvarlig saksbehandling og likhetsprinsippet som nærmere begrenser kommunens handlefrihet.

Men statsstøttereglene i EØS-avtalen bør etter mitt syn også nevnes her - [artikkel 61 EØS](#) er som en del av hoveddelen av EØS-avtalen også vedtatt som norsk lov. ESA har hatt en rekke saker om salg av kommunal eiendom og har i sin praksis lagt til grunn at kommunen må opptre på samme måte som en forsvarlig, privat markedsaktør ved salg av kommunal eiendom.

Tidligere hadde ESA egne retningslinjer om salg av kommunal eiendom og la der til grunn at statsstøtteproblematikk kunne unngås der eiendommen selges til på grunnlag av en anbudskonkurranse til høyeste bud. Alternativt at det før salget er innhentet en uavhengig verdivurdering av en taksator med nødvendig kompetanse og at eiendommen selges til der antatt verdi (+5 el 10%).

Disse retningslinjene er nå erstattet av nye retningslinjer, de såkalte [Notion of aid](#) som inneholder en god beskrivelse av hvordan offentlige aktører kan anses å opptre som private markedsaktører.

ESAs praksis inneholder også enkelte saker der det er akseptert at eiendommen ikke ble solgt til høyeste bud. Dette gjelder blant annet sak om [Oslo kommunes salg av eiendommer på Tjuvholmen](#) der det ble lagt størst vekt på arkitektoniske planer og utforming av området, og [salg av tomt for skiservice anlegg i Oppdal alpinanlegg](#) der høyeste bud ble ansett å være kunstig høyt fra en eksisterende skiserviceaktør i anlegget som ønsket å beskytte sitt faktiske monopol.

Men det er neppe støtte i praksis for at en kommune kan velge å selge en større næringseiendom til en lokal aktør fordi det er antatt å være bedre for lokal utvikling. Den type hensyn er typisk av en offentligrettslig art som en markedsaktør ikke vil legge til grunn. Statsstøttereglene krever at støtten kan ha potensiell samhandelspåvirkning og ikke er beløpsmessig så lav at støtten anses som bagatellmessig. Hvorvidt det kan være tilfelle her, fremgår ikke av spørsmålet. Men ettersom det gjelder en større næringseiendom med også ikke-lokale interessenter, så kan jo det tyde på at støtten ikke bare vil ha rent lokal virkning. Så i denne saken er det ting som tyder på at kommunen kan komme inn i en statsstøtteproblematikk.

SVAR: Dette spørsmålet og kommentaren tar meg inn på et rettsfelt som jeg har utilstrekkelig kunnskap om. Utgangspunktet er altså en bestemmelse i artikkel 61 i EØS-avtalen, som gjelder som norsk lov. Her fastslås det som et alminnelig prinsipp et forbud mot støtte gitt av statsmidler som «vrir eller truer med å vri konkurransen ved å begunstige enkelte foretak eller produksjonen av enkelte varer».

- **Les også:** [Politiske saker må være tilstrekkelig opplyst og utredet](#)

Det er ikke tvilsomt at dette forbudet også omfatter kommunal støtte, og herunder også salg til underpris. Men det er noen begrensninger i rekkevidden av denne regelen. Blant annet tillater den «støtte som har til formål å lette utviklingen av enkelte næringsgrener eller på enkelte økonomiske områder, forutsatt at støtten ikke endrer vilkårene for samhandelen i et omfang som strider mot felles interesser». Dette må da, så vidt jeg kan forstå, ses i sammenheng med den generelle angivelse av bestemmelsens anvendelsesområde i innledningen som det vises til i spørsmålet, at forbudet bare gjelder «i den utstrekning støtten påvirker samhandelen mellom avtalepartene», altså i konkurranse med virksomheter i andre medlemsland av EØS. Spørsmålet blir dermed når man vil legge til grunn at det er sannsynlig at salg til denne kjøperen skjer til mulig fortrensel av aktører fra andre EØS-land.

- **Les også:** [Engasjement skaper ikke inhabilitet](#)

Mitt inntrykk er i alle fall at rettstilstanden her stadig er under utvikling, og at vi må være forberedt på å få flere saker om dette også hos oss. Så det er i alle fall et saksområde som er all grunn til å følge nøye med på. Og uavhengig av om EØS-reglene slår inn her, er det grunn til å tro at det ulovfestede kravet i norsk forvaltningsrett om saklig begrunnelse for forskjellsbehandling (likhetsprinsippet) kan bli viktigere her enn det som nok har vært vanlig praksis til nå.

ANNONSE

Bærer du ansvar i det offentlige?
Det lønner seg å bli medlem

Kommunal Rapport

Ansvarlig redaktør og administrerende direktør:
Britt Sofie Hestvik.

Nyhetsredaktør: **Bente Rognan Gravklev**

Politisk redaktør: **Agnar Kaarbø**

Utviklingsredaktør: **Espen Andersen**

Debattredaktør: **Ragnhild Sved**

Markedsdirektør: **Fred Scharffenberg**

Kommunal-Rapport.no er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

Kontaktinformasjon:

Boks 1940 Vika, 0125 Oslo
Tlf: [24 13 64 50](tel:24136450)

E-post: redaksjon@kommunal-rapport.no
abonnement@kommunal-rapport.no

Fra: Erling Hanssen
Til: Bjørn Halvor Wikasteen
Kopi: Ingrid Hammer; Hege Myrseth Rollmoen
Emne: Utlån av kommunale eiendeler/lokaler samt praksis ved kjøp og salg av kommunale eiendeler
Dato: torsdag 15. juni 2023 14:46:02
Vedlegg: Outlook-cid_image0.png
Svedleqa23061515000.pdf

Det vises til kontrollutvalgets innkalling til møte mandag 19. juni sak 10/23.

Av saken fremgår det at det etterspørres om kommunen har et eget regelverk for kjøp og salg av kommunale eiendommer og om det er en etablert praksis for dette. Det etterspørres videre hvordan kommunen håndterer utlån av kommunal eiendom/ lokaler.

Utlån av kommunale eiendeler/lokaler.

Det er en etablert praksis som har vart i mange år, faktisk fra det tidspunktet jeg begynte i jobben som Rådmann/kommunedirektør. Lavangen kommune låner ikke ut kommunale eiendeler. Vi oppdaget at vi hadde ansatte som lånte kommunalt utstyr i form av eksempelvis tilhenger til private oppdrag. Det ble etter dette gjort oppmerksom på at denne praksisen måtte opphøre. Denne beskjeden ble gitt til samtlige etater og avdelinger for mange år siden. Har i senere tid ikke fått tilbakemeldinger om at ansatte har tatt seg til rette på dette området.

Når det gjelder utlån av kommunale lokaler så praktiserer vi dette slik at de som ønsker å låne kommunale lokaler i forbindelse med avvikling av møter osv. må først henvende seg til oss for å få tillatelse til dette. Utlån av kommunale møtelokaler til nevnte formål gjøres uten at det blir krevd betaling for dette.

Utlån av svømmehall og idrettshall gjøres i tråd med de retningslinjene som fremgår av det kommunale gebyrregulativet. Legger ved link til det kommunale gebyrregulativet som en orientering til kontrollutvalget. <https://www.lavangen.kommune.no/getfile.php/5107716.2535.nsqklajl7k7tip/Gebyr+og+avgifter+2023+-+korrekt+versjon..pdf>

Praksis ved kjøp og salg av kommunale eiendommer.

Lavangen kommune har i svært liten grad kjøpt og eller solgt kommunale eiendommer. I de tilfeller dette har skjedd så er dette behandlet som enkeltsaker i kommunestyret. Dette gjelder kommunale eiendommer slik som boliger som vi i stedet for å utbedre har valgt å selge for å legge til rette for at kommunens innbyggere kan få kjøpe et "nedslitt" hus og derved bidra til at unge familier får et rimelig sted å bo. I mange tilfeller så kombineres dette med at kjøper samtidig får et startlån til kjøpet og også nødvendige bygningsmessige utbedringer. Dette forutsetter selvsagt at de er i målgruppen for tildeling av Startlån.

Lavangen kommune kjøpte for noen år siden en eiendom som var til salgs fra en privat eier som var flyttet fra Lavangen for mange år siden. Denne saken ble også behandlet som sak i kommunestyret. Politisk ledelse forhandlet i dette tilfellet med selger og ble enig om pris på eiendommen. Det arealet som ble kjøpt er planlagt utviklet som et nytt boligområde i Lavangen.

Lavangen kommune er i ferd med å avslutte et salg av en kommunal eiendom. Denne saken vil bli behandlet i kommunestyrets møte nå i juni. Dette gjelder følgende eiendom.

Salg av kommunens eiendom rund Fjellkysten Gjestegård.

Begrunnelsen for salg av denne eiendommen er konkrete planer om utvikling av Fjellkysten Gjestegård med bakgrunn i en plan utviklet av arkitektfirmaet Snøhetta. Inkludert i disse planene er også en større utbedring av selve gjestegården.

Fjellkysten Gjestegård eier kun rundt 10 meter rundet den aktuelle eiendommen. Resten av grunnen rundt den aktuelle eiendommen eies av Lavangen kommune.

I forbindelse med en søknad om finansiering av eksterne parter har selskapet fått tilbakemelding om at de ikke gir lån til slike prosjekter dersom selskapet selv ikke eier eiendommen slik at eiendommen kan være en del av et pant for lånet.

Dette salget gjøres etter at en profesjonell takstmann med kompetanse på dette området har gjort en vurdering av og fastsatt en pris på eiendommen. Det selskapet som eier gjestegården har akseptert å betale den prisen som fremgår av taksten. Saken vil bli behandlet i kommunestyrets møte i juni.

Salg av Andberg lageret.

Lageret eies og drives av det kommunalt eide eiendomsselskapet Orneset Eiendomsselskap. Salg av lageret har vært vurdert over langt id som en følge av at kommunen ikke har bruk for lageret lenger og ønsker å etablere et eget bedre tilpasset lager for egne eiendeler som har behov for lagring. Beslutning om salg av de lageret ble gjort av kommunestyret i 2021.

Det lageret som selges nå leies av to private virksomheter. Disse virksomhetene er Lavangen Byggeindustri AS som bruker det som lager for ulike byggematerialer. En verksteddel i det samme lokalet disponeres av selskapet Lavangen Maskin AS. De bruker kun verksteddelen til ulike reparasjoner av sitt utstyr.

Lageret er taksert at godkjent takstmann og prisen ble fastsatt til kr. 1, 4 mill kr. Det er kommet et bud under takst som er årsaken til at saken vil bli behandlet i kommunestyrets møte i juni.

Lavangen kommunestyre har i tillegg besluttet at det skal lages et eget regelverk for salg av kommunal eiendom. Denne saken skal presentere til behandling innen utgangen av 2023.

Med hilsen

Lavangen kommune/Lavangen suohkan

*Erling Hanssen
Kommunedirektør*

Nessveien 7 9357 Tennevoll

Mobiltelefon : 48 18 09 18

Besøk gjerne vår nettside på : www.lavangen.kommune.no

Fra: [Erling Hanssen](#)
Til: [Bjørn Halvor Wikasteen](#)
Kopi: [Ingrid Hammer](#); [Hege Myrseth Rollmoen](#)
Emne: Tidligere praksis i Lavangen vedrørende salg av kommunale eiendommer.
Dato: torsdag 15. juni 2023 14:53:57
Vedlegg: [Outlook-cid_image0.png](#)
[Praksis salg av kommunale eiendommer næring.pdf](#)
[25381_1_A.pdf](#)

Sender deg et vedlegg til min redegjørelse vedrørende salg av kommunale eiendommer som ikke kom med i forrige mail. Saken er i tillegg vurdert av jurist. Denne vurderingen legges også ved denne mailen.

Med hilsen

Lavangen kommune/Loábaga suohkan

Erling Hanssen
Kommunedirektør

Nessveien 7 9357 Tennevoll

Mobiltelefon : 48 18 09 18

Besøk gjerne vår nettside på :www.lavangen.kommune.no

Notat - Tidligere praksis salg av næringseiendom Lavangen kommune

Følgende saker kan sammenlignes eller ha relevans for salg av næringseiendom.

1988 – Salg av tomt til KS Fjellkysten Feriesenters hotell

2003 – Salg av verkstedhall i tidligere videregående skole (del av Ornessenteret)

2006 – Salg av det gamle kommunehuset på Soløy

2010 – Overføring av tomt til fysioterapeut

2012 – Salg av Andberg snekkerfabrikk

2012 – Salg av tomter Åbrekka boligfelt

2022 – Fastsettelse av festeavgift for næringseiendom på Nesset

2023 – Salg av lagerbygg Nesset

Avgrensning

Saker der kommunale bygninger er solgt kan ikke direkte vurderes som relevante for denne saka når det gjelder pris, men vi ser på hvordan dette er gjort.

Saker der private har fått kjøpe kommunal tomt, eller overføring av tomt fra kommunen til Kirkelig fellelsråd i Lavangen er ikke tatt med i denne oversikten.

Enkeltavtaler om festetomter er ikke medtatt i oversikten, med unntak av generell sak om festepris som nylig er satt av kommunestyret.

1988 – Salg av tomt til KS Fjellkysten Feriesenters hotell

Kommunestyresak 60/88

Kommunen eksproprierte eiendom fra flere grunneiere, og betalte kr 9 pr m² for arealet. Årsaken til ekspropriasjon av arealet var etablering av hotellet. Videre salget til KS Fjellkysten Feriesenter ble fastsatt til kr 9 pr m². Prisen inkluderte veirett, samt rett for firmaet til å benytte parkeringsplassen.

Salgsverdi av tomta utgjorde kr 9 pr m²

Areal til bygget og 5 meter utenfor bygget ble gjennomført. Avtaler om disposisjonsrett av annet areal i området inngått samtidig. Ny avtale om disposisjon av areal omkring bygget ble inngått i 2008.

2003 – Salg av verkstedhall i tidligere videregående skole (del av Ornessenteret)

2/9-03 Henvendelse fra Jørn Rydningen om kjøp/leie av verkstedhallen

24/9-03 Søknad behandlet i kommunestyret der administrasjonen gis mulighet til å vurdere å selge hallen separat til markedspris.

3/10-03 ble det foretatt takst av takstmann MNTF Richard Kåre Elverum, markedsverdi fastsatt til kr 1 050 000.

30/10-03 Kommunestyret behandlet salget i sak 0052/03, salgssum kr 1 050 000

2006 – Salg av det gamle kommunehuset på Soløy

Det er funnet en begrenset mengde informasjon i sakspapirene. Men det ser ut til at saka startet med henvendelser fra Krambuvika bygdemuseum og Kjell-Are Pettersen om kjøp av gamle kommunehuset på Soløy. Bygninga ble bestemt lagt ut på det åpne markedet av formannskapet i april 2006. Det ble foretatt en salgstakst, som ble satt til kr 700 000, og salget annonsert. Kun ett bud levert innen frist.

Det gamle kommunehuset på Soløy ble solgt for kr 500 000 til Kjell-Are Pettersen.

2010 – Overføring av tomt til fysioterapeut

Tomt til fysioterapeut på Nettet, ved Lavangsheimen.

Kommunestyret vedtok i sak 30/10 følgende.

1. Lavangen kommune ser positiv på at det etableres eget fysioterapibygg i Lavangen
2. Fysioterapeut Aud Jorun Johnsen tildeles en tomt på kr 1000 m² til en verdi av kr 100 000, inkludert oppmåling og gebyrer til nytt bygg m/parkeringsplass. Tomta plasseres ca 15 meter fra bakkekanten mot elva.

Verdivurdering av tomta utgjorde kr 100 pr m².

Dette salget ble aldri gjennomført.

2012 – Salg av Andberg snekkerfabrikk

Vedtak 23/2-12 i kommunestyret, sak 9/12.

Fabrikklokalene (eks. lager) overtas til kr 1,-

2012 – Salg av tomter Åbrekka boligfelt

Ut fra sakspapirene ser det ut til at det ble gjennomført en åpen budrunde etter kommunestyremøte 23/2-12. Det kom to bud. SUS v/Tor Lyngmo kr 250 000 datert 20/3-12 og Tor Erik Lind og Christian Bye Berg kr 50 000 datert 23/3-12. Det kom en bekreftelse på høyere bud kr 270 000 gitt per telefon Lind og Bye Berg datert 12/4-12.

I saka var det opplysninger om at takstpris var kr 450 000. Arealet utgjorde 9661 m². Differansen mellom pris og takstpris skulle gis som bagatellmessig støtte (vet ikke om dette ble gjort).

4/5-12 sak 29/12 i kommunestyret, vedtak:

Lavangen kommune selger området til Tor Erik Lind og Christian Bye Berg for kr 270 000

Kjøper må i tillegg betale utgifter til tinglysing

Det tinglyses veirett til eiendommen fra FV84.

Salgsverdi av tomt utgjorde kr 28 pr m², inkludert veirett til eiendommen.

[2022 – Fastsettelse av festeavgift for næringsseiendom på Nettet](#)

Kommunestyret 081/22 fastsatte leiepris av næringsareal til kr 6 pr m².

[2018-23 – Salg av lagerbygg Nettet](#)

Kommunestyret har hatt flere runder med vurdering av salg av Andberglageret. Orneset eiendomsselskap, som er heleid av Lavangen kommune, har hatt driftsansvar for bygget. I sak 037/21 ble det bestemt at lageret skulle selges til høystbydende over takst.

Takst er foretatt og salgsprosess er igangsatt, men pr nå er salget ikke gjennomført.

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 37/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

**SVAR FRA KOMMUNEDIREKTØREN – OPPFØLGNING AV
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT SYKEFRAVÆR – KOMMUNESTYRETS
SAK 76/22**

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget rår kommunestyret treffe slikt vedtak:

1. *Kommunestyret ber kommunedirektøren endre praksis slik at tilfeller hvor dialogmøter anses åpenbart uhensiktsmessig også blir dokumentert.*
2. *Kommunestyret ber kontrollutvalget innkalle kommunedirektøren i løpet høsten 2024 for å få nærmere informasjon om implementering av nytt digitalt avvikssystem.*
3. *Kommunestyret tar kommunedirektørens svar av 26.7.2023 til foreløpig orientering. Kommunestyret legger til grunn at kommunedirektøren følger opp saken som omtalt i svarbrevet i det videre arbeid med sykefravær.*

Saken gjelder: Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Kommunedirektørens svar av 26.7.2023 med vedlegg

Saksutredning:

Kommunestyret traff i sak 76/22 slikt vedtak:

1. *Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i forvaltningsrevisjonsrapport om «Sykefravær».*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse over hvilke læringspunkter som administrasjonen trekker ut av rapporten.*
3. *Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte – og gjennomførte tiltak for å styrke arbeidet med dokumentasjon av handleplikter overfor sykemeldte.*

4. *Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte og gjennomførte tiltak - som er egnet til å imøtekomme revisors anbefaling i rapporten - om å gjennomføre en årlig evaluering av interkontrollen på HMS området.*

I Kommunedirektørens svar av 26.7.2023 fremkommer det:

For å kunne besvare pkt. 2-4 i kommunestyrets vedtak, må dette vurderes mot de funn som er avdekket i rapporten.

I sammendraget til rapporten er det listet opp at forvaltningsrevisjon med tema sykefravær er gjennomført ut ifra følgende 4 problemstillinger:

1. Hvordan har omfanget og utviklingen av sykefraværet i Lavangen kommune vært de siste fem årene (2016-2020), og er det sektorer som skiller seg ut?
2. Oppfyller Lavangen kommune sin plikt til å føre statistikk over sykefraværet?
3. Oppfyller Lavangen kommune sin plikt til systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær?
4. Har kommunen rutiner for innkreving og føring av refusjoner fra NAV?

I pkt. 1 er det opplyst i rapporten at ingen av etatene eller sentraladministrasjonen skiller seg ut med betydelig høyere eller lavere fravær enn de andre.

I pkt. 2 er det opplyst at Lavangen kommune oppfyller sin plikt til å føre statistikk over sykefraværet.

I pkt. 3 er det opplyst at Lavangen kommune ikke fullt ut oppfyller sin plikt til systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefraværet. Dette er basert på funn og vurderinger knyttet opp mot revisjonskriteriene som er benyttet i undersøkelsen.

Av 16 kriterier som er undersøkt er 12 oppfylt. 4 er ikke helt oppfylt eller ikke oppfylt. Dette gjelder:

- . Årlige vernerunder ved servicebygget
- . Verneombud skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist
- . Systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og dokumentere dette skriftlig.
- . Dokumentasjon av oppfølgingsmøter når det er ansett som åpenbart uhensiktsmessig å holde dialogmøte.

Når det gjelder pkt. 4 viser rapporten ikke til avvik eller forbedringspunkter.

De spørsmål som er reist i kommunestyrets vedtak sak 76/22 må derfor besvares ut fra problemsstillinger som er omhandlet i undersøkelsens pkt. 3.

I pkt. 2 i kommunestyrets vedtak bes om en skriftlig redegjørelse over hvilke læringspunkter administrasjonen trekker ut av rapporten.

3 av 4 funn som er krav som ikke er oppfylt er knyttet til den overordnede styringsdelen i HMS-systemet for Lavangen kommune. De forhold som er påpekt er:

- . Årlige vernerunder ved servicebygget
- . Verneombud skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist
- . Systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og dokumentere dette skriftlig.

I kommunens IK- system er det nedfelt når verneunder skal gjennomføres, hvilke oppgaver verneombudene har og systematisk gjennomgang av HMS-systemet. Ettersom dette er nedfelt i kommunens IK-system er også adm. kjent med disse forholdene, og det er derfor vanskelig å si at dette er læringspunkter. På den annen side er de funn som påpekt, riktig, og disse skal følges opp. Når det gjelder funn vedr. dokumentasjon av oppfølgingsmøter når det er ansett som åpenbart uhensiktsmessig å holde dialogmøte, er dette riktig. Det har ikke vært dokumentert hvorfor oppfølgingsmøter ikke har vært gjennomført når det har vært åpenbart uhensiktsmessig.

I pkt. 3 ber kommunestyret kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte – og gjennomførte tiltak for å styrke arbeidet med dokumentasjon av handleplikter overfor sykemeldte.

Rapporten er datert 30.9.22, mens nye retningslinjer for oppfølging av sykemeldte ble vedtatt i juni – 22. I de nye retningslinjene er det bl.a. beskrevet når oppfølging skal skje og hva som skal gjøres ved de ulike oppfølgingspunktene, leders ansvar og den sykemeldtes ansvar.

I AMU- møte den 8.6.23, ble følgende vedtatt:

«AMU ber alle med personalansvar følge opp ansatte som er sykmeldt ut ifra de retningslinjene som er vedtatt. Ledere på de ulike etater/avd. tar en gjennomgang av retningslinjene på personalmøter». Dette vil kunne bidra til at retningslinjene, inkl. handleplikter gjøres kjent både for ansatte, ledere og tillitsvalgte. Når det gjelder funn vedr. dokumentasjon av oppfølgingsmøter når det er ansett som åpenbart uhensiktsmessig å holde dialogmøte, vil kommunedirektøren sende en mail til ledere med oppfølgingsansvar. I denne mailen presiseres krav om dokumentasjon av dialogmøter når disse ikke er avviklet. På denne måten vil også andre enn ansatt og leder være kjent med hvorfor det ikke er skrevet oppfølgingsplan.

I pkt. 4. ber kommunestyret kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte og gjennomførte tiltak - som er egnet til å imøtekomme revisors anbefaling i rapporten - om å gjennomføre en årlig evaluering av interkontrollen på HMS området.

Ad årlige verneunder ved servicebygget:

Etter kommunens overordnede styringssystem for HMS, pkt 6.2, skal verneunder gjennomføres 1 gang pr. år, fortrinnsvis innen juli hvert år.

Kommunedirektøren forutsetter at det gjennomføres verneunder ved servicebygget høsten 2023.

Ad verneombud skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist.

Dette er også kommentert i kommunedirektørens uttalelse til rapporten i brev av 28.9.22.

Som nevnt tidligere forutsetter det at det foreligger yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist. Kommunedirektøren vil ta dette opp med alle som har oppfølgingsansvar, slik at verneombud fortløpende gjøres kjent med forhold på sin arbeidsplass, jf. krav i Arb.ml. §6-2 nr. 5.

Ad systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og dokumentere dette skriftlig.

I kommunedirektørens uttalelse til rapporten, datert 28.9.22 om de forhold som er avdekket beskrevet, er 2 av disse punktene nærmere omtalt. I uttalelsen nevner bl.a. kommunedirektøren at det vil bli tatt i bruk et nytt avvikssystem som vil være et viktig element når det skal foretas en gjennomgang av rutiner og systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen. Framdriften med igangsetting av dette har blitt satt på vent p.g.a. andre presiserende oppgaver. Grunnlaget for innlegging av dokumentasjon er igangsatt.

I den overordnede styringsdelen for internkontroll i Lavangen kommune framgår rutinebeskrivelse for gjennomgang av IK-HMS. Til å gjennomføre den systematiske gjennomgangen er det utarbeidet en sjekkliste. Både rutinebeskrivelsen og sjekklisten følger vedlagt.

Kommunedirektøren er kjent med at denne gjennomgangen ikke er foretatt på en god nok måte. De fleste punktene i sjekklisten kan besvares. Som det framgår av rutinen skal det foretas en systematisk gjennomgang på hvert verneområde som skal bunne ut i en rapport. Rapporten skal blant annet angi antall avvik.

Konklusjon:

Elektronisk avvikssystem skal gi bedre oversikt og grunnlag for å utarbeide en fullstendig gjennomgang av rutiner for systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen. Det forventes at avvikssystemet kan være klar til bruk 1.1.24. Gjennomgang av internkontrollen skal gjennomføres årlig innen 31. mars.

K-Sekretariatets vurdering:

Tilbakemeldingen fra kommunedirektøren er litt ustrukturert. Det ville være ønskelig med et mer punktvis svar i forhold til revisjonens anbefalinger.

K-Sekretariatet anser at kommunedirektøren tar litt lett på kravet til dokumentasjon i saker hvor det «åpenbart er u hensiktsmessig» å holde dialogmøte. Dersom sakene er så opplagte vil det avstedkomme lite ressurser knyttet til dokumentasjon. Hovedregel er oppfølging av sykemeldte og ansvaret for dette ligger på arbeidsgiver, og dersom plikten ikke foreligger bør dette dokumenteres på en ryddig måte. Særlig dersom det oppstår en tvist og det reises spørsmål rundt dette. I rettslige prosesser er det lett for at alt som ikke kan dokumenteres ikke anses bevist, og har dermed ikke skjedd. Det kan medføre rettstap for kommunen i en arbeidstvist. K-Sekretariatet anser at kommunestyret kan gi kommunedirektøren denne generelle instruks, og det er ikke en innblading i kommunedirektørens enerett til å ta beslutninger innenfor personalforvaltningen.

Kommunedirektøren opplyser videre om innføring av nytt avvikssystem. Dette bør kontrollutvalget følge opp på kommunestyrets vegne. Det anbefales derfor at saken ikke lukkes helt, og at kontrollutvalget tar svaret fra kommunedirektøren til foreløpig orientering.

Tromsø, 4.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Bjørn H. Wikasteen

Forvaltningsrevisjonsprosjekt sykefravær - svar på vedtak i K.-sak 76/22

Det henvises til mottatt purring på kontrollutvalgets vedtak i sak 20-23, i mail fra K-sekretariatet den 28.6.23.

Purringen gjelder vedtak i sak 76/22, hvor det heter:

1. Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i forvaltningsrevisjonsrapport om «Sykefravær».
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse over hvilke læringspunkter som administrasjonen trekker ut av rapporten.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte – og gjennomførte tiltak for å styrke arbeidet med dokumentasjon av handleplikt overfor sykemeldte.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte og gjennomførte tiltak - som er egnet til å imøtekomme revisors anbefaling i rapporten - om å gjennomføre en årlig evaluering av interkontrollen på HMS området.

For å kunne besvare pkt. 2-4 i kommunestyrets vedtak, må dette vurderes mot de funn som er avdekket i rapporten.

I sammendraget til rapporten er det listet opp at forvaltningsrevisjon med tema sykefravær er gjennomført ut ifra følgende 4 problemstillinger:

1. Hvordan har omfanget og utviklingen av sykefraværet i Lavangen kommune vært de siste fem årene (2016-2020), og er det sektorer som skiller seg ut?
2. Oppfyller Lavangen kommune sin plikt til å føre statistikk over sykefraværet?
3. Oppfyller Lavangen kommune sin plikt til systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær?
4. Har kommunen rutiner for innkreving og føring av refusjoner fra NAV?

I pkt. 1 er det opplyst i rapporten at ingen av etatene eller sentraladministrasjonen skiller seg ut med betydelig høyere eller lavere fravær enn de andre.

I pkt. 2 er det opplyst at Lavangen kommune oppfyller sin plikt til å føre statistikk over sykefraværet.

I pkt. 3 er det opplyst at Lavangen kommune ikke fullt ut oppfyller sin plikt til systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefraværet. Dette er basert på funn og vurderinger knyttet opp mot revisjonskriteriene som er benyttet i undersøkelsen.

Av 16 kriterier som er undersøkt er 12 oppfylt. 4 er ikke helt oppfylt eller ikke oppfylt. Dette gjelder:

- Årlige vernerunder ved servicebygget
- Verneombud skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist
- Systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og dokumentere dette skriftlig.
- Dokumentasjon av oppfølgingsmøter når det er ansett som åpenbart uhensiktsmessig å holde dialogmøte.
-

Når det gjelder pkt. 4 viser rapporten ikke til avvik eller forbedringspunkter.

De spørsmål som er reist i kommunestyrets vedtak sak 76/22 må derfor besvares ut fra problemsstillinger som er omhandlet i undersøkelsens pkt. 3.

I pkt. 2 i kommunestyrets vedtak bes om en skriftlig redegjørelse over hvilke læringspunkter administrasjonen trekker ut av rapporten.

3 av 4 funn som er krav som ikke er oppfylt er knyttet til den overordnede styringsdelen i HMS-systemet for Lavangen kommune. De forhold som er påpekt er:

- Årlige vernerunder ved servicebygget
- Verneombud skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist
- Systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og dokumentere dette skriftlig.

I kommunens IK- system er det nedfelt når vernerunder skal gjennomføres, hvilke oppgaver verneombudene har og systematisk gjennomgang av HMS-systemet. Ettersom dette er nedfelt i kommunens IK-system er også adm. kjent med disse forholdene, og det er derfor vanskelig å si at dette er læringspunkter. På den annen side er de funn som påpekt, riktig, og disse skal følges opp.

Når det gjelder funn vedr. dokumentasjon av oppfølgingsmøter når det er ansett som åpenbart uhensiktsmessig å holde dialogmøte, er dette riktig. Det har ikke vært dokumentert hvorfor oppfølgingsmøter ikke har vært gjennomført når det har vært åpenbart uhensiktsmessig.

I pkt. 3 ber kommunestyret kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte – og gjennomførte tiltak for å styrke arbeidet med dokumentasjon av handleplikt overfor sykemeldte.

Rapporten er datert 30.9.22, mens nye retningslinjer for oppfølging av sykemeldte ble vedtatt i juni – 22. I de nye retningslinjene er det bl.a. beskrevet når oppfølging skal skje og hva som skal gjøres ved de ulike oppfølgingspunktene, leders ansvar og den sykemeldtes ansvar.

I AMU- møte den 8.6.23, ble følgende vedtatt:

«AMU ber alle med personalansvar følge opp ansatte som er sykemeldt ut i fra de retningslinjene som er vedtatt. Ledere på de ulike etater/avd. tar en gjennomgang av retningslinjene på personalmøter».

Dette vil kunne bidra til at retningslinjene, inkl. handleplikt gjøres kjent både for ansatte, ledere og tillitsvalgte.

Når det gjelder funn vedr. dokumentasjon av oppfølgingsmøter når det er ansett som åpenbart uhensiktsmessig å holde dialogmøte, vil kommunedirektøren sende en mail til ledere med oppfølgingsansvar. I denne mailen presiseres krav om dokumentasjon av dialogmøter når disse ikke er avvirket. På denne måten vil også andre enn ansatt og leder være kjent med hvorfor det ikke er skrevet oppfølgingsplan.

I pkt. 4. ber kommunestyret kommunedirektøren gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om planlagte og gjennomførte tiltak - som er egnet til å imøtekomme revisors anbefaling i rapporten - om å gjennomføre en årlig evaluering av interkontrollen på HMS området.

Ad årlige vernerunder ved servicebygget:

Etter kommunens overordnede styringssystem for HMS, pkt 6.2, skal vernerunder gjennomføres 1 gang pr. år, fortrinnsvis innen juli hvert år.

Kommunedirektøren forutsetter at det gjennomføres vernerunde ved servicebygget høsten 2023.

Ad verneombud skal gjøres kjent med alle yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist. Dette er også kommentert i kommunedirektørens uttalelse til rapporten i brev av 28.9.22.

Som nevnt tidligere forutsetter det at det foreligger yrkessykdommer, arbeidsulykker og tilløp til ulykker innenfor sitt område, om yrkeshygieniske målinger og evt. feil og mangler som er påvist.

Kommunedirektøren vil ta dette opp med alle som har oppfølgingsansvar, slik at verneombud fortløpende gjøres kjent med forhold på sin arbeidsplass, jf. krav i Arb.ml. §6-2 nr. 5.

Ad systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt og dokumentere dette skriftlig.

I kommunedirektørens uttalelse til rapporten, datert 28.9.22 om de forhold som er avdekket beskrevet, er 2 av disse punktene nærmere omtalt. I uttalelsen nevner bl.a. kommunedirektøren at det vil bli tatt i bruk et nytt avvikssystem som vil være et viktig element når det skal foretas en gjennomgang av rutiner og systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen.

Framdriften med igangsetting av dette har blitt satt på vent p.g.a. andre presiserende oppgaver. Grunnlaget for innlegging av dokumentasjon er igangsatt.

I den overordnede styringsdelen for internkontroll i Lavangen kommune framgår rutinebeskrivelse for gjennomgang av IK-HMS. Til å gjennomføre den systematiske gjennomgangen er det utarbeidet en sjekkliste. Både rutinebeskrivelsen og sjekklisten følger vedlagt.

Kommunedirektøren er kjent med at denne gjennomgangen ikke er foretatt på en god nok måte. De fleste punktene i sjekklisten kan besvares. Som det framgår av rutinen skal det foretas en systematisk gjennomgang på hvert verneområde som skal bunne ut i en rapport. Rapporten skal blant annet angi antall avvik.

Konklusjon:

Elektronisk avvikssystem skal gi bedre oversikt og grunnlag for å utarbeide en fullstendig gjennomgang av rutiner for systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen. Det forventes at avvikssystemet kan være klar til bruk 1.1.24. Gjennomgang av internkontrollen skal gjennomføres årlig innen 31. mars.

Med hilsen

Erling Hanssen
kommunedirektør

Ingrid Hammer
ass. rådmann/pers.sjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

Rutiner - HMS
Sjekkpunkter

Mottakere:

K-Sekretariatet Iks

Postboks 6600 Stakkevollan

9296

Tromsø

8 Rutiner

8.1 Gjennomgang av IK- HMS

Formål

Å sikre en periodisert og systematisk gjennomgang av internkontroll.

Omfang

Rutinen omfatter en vurdering av intern kontrollen, om den er tilpasset virksomhetens art, om den er etterlevd og om den dreier seg om det som anses som viktig i forhold til helse, miljø og sikkerhet.

Ansvar

Det er den ansvarlige leder som skal påse at den systematiske gjennomgangen av internkontroll blir utført.

Fremgangsmåte/gjennomføring

Hvem og hvor ofte.

Alle etater og tjenestesteder skal gjennomføre en systematisk gjennomgang av sin internkontroll en gang i året. Etaten og tjenestestedet må selv peke ut hvem som skal gjøre jobben.

Hva skal gjennomgås

Under kap. 9 finnes en egnet sjekkliste til bruk for systematisk gjennomgang av internkontroll.

Rapport

Det skal skrives en kort rapport etter gjennomgangen som inneholder

- Dato
- Deltakere
- Antall avvik
- Kort vurdering
- Kopi av avviksskjema
- Underskrift

Kopi sendes til AMU

Sjekkliste for systematisk gjennomgang av IK- HMS

Verneområde: _____

Dato: _____

Gjennomført av: _____

mråde - forhold	Ja	Nei	Merknader
Har enheten valgt verneombud?			
Har hovedverneombudet fått melding om dette?			
Har enheten HMS – gruppe?			
Har enheten lagt forholdene til rette slik at verneombud får mulighet til å utføre sine oppgaver?			
Har dere de viktigste lover og forskrifter og er disse tilgjengelige?			
Har alle i enheten fått opplæring i HMS-arbeid?			
Oppnår enheten de målsettinger den har satt seg?			
Er oppgaver og myndighet fordelt slik at HMS - oppgaver blir utført på en tilfredsstillende måte?			
Kartlegges arbeidsmiljøet jevnlig?			
Dato for siste kartlegging?			År – mnd:
Er det laget lokal handlingsplan med tiltak i enheten?			
Blir det gjort tiltak for å rette opp feil og mangler?			
Blir det gjort tiltak for å hindre at feil og mangler oppstår på nytt?			
Har det vært skader og/eller ulykker siste år, og eventuelt har det vært iverksatt tiltak for hindre gjentakelse?			
Har det vært stort sykefravær siste år som skyldes forhold i arbeidet / eventuelle tiltak?			

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 38/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – OG EIERSKAPSKONTROLL 2024-2028

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Saksutredning:

1. Hva er forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll?

Kontrollutvalget har ansvar for at det blir utarbeidet en plan for å få gjennomført forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Noe forenklet kan man si at **forvaltningsrevisjoner** er systematiske kontroller som foretas for å se om kommunen etterlever de krav og mål som stilles til kommunens virksomhet.

En **eierskapskontroll** er en kontroll av eierstyringen i et selskap, dvs. om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskapet, gjør dette i samsvar med gjeldende regler, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

2. Formålet med kontrollen?

Formålet med forvaltningsrevisjon er i hovedsak å bidra til læring og derigjennom å sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på. Videre kan forvaltningsrevisjoner bidra til en bedre og mer effektiv kommune og å gi kommunestyret informasjon om tilstanden på de enkelte forvaltningsområder.

3. Hvem kan involveres i prosessen?

Kontrollutvalget skal ikke finne prosjekter alene, men skal gi ulike aktører muligheter for innspill. Relevante kilder kan være ordfører, gruppelederne i kommunestyret, kommunedirektøren, leder av eldreråd, leder av råd for personer med funksjonsnedsettelse samt leder i ungdomsråd samt kontrollutvalgets egne medlemmer. I tillegg kan kommunens revisor i Kom Rev NORD og K-Sekretariatet IKS komme med innspill og forslag.

4. Tilgjengelige timer

Kommunen har ikke ressurser til å gjennomføre revisjoner på alle virksomhetsområdene i kommunen og det er heller ikke en hensiktsmessig ressursbruk. Det skal derfor velges ut områder for revisjon og disse skal nedfelles i en plan for forvaltningsrevisjon, som vil gjelde for kommunestyreperioden. Lavangen kommune har **580** timer tilgjengelig. En forvaltningsrevisjonsrapport ligger på ca. 200 – 300 timer.

5. Vilkår for utvelgelse

Etter loven skal utvelgelsen av områder for revisjon skje etter en vurdering av «risiko og vesentlighet». Sagt forenklet, skal utvelgelsen skje ut fra en vurdering av hvilke områder og enheter man antar at en kontroll vil ha best nytte.

6. Den videre prosess frem mot vedtatt plan i kommunestyret

Gjøremål / prosess	Tidsplan
1. Drøftingssak i kontrollutvalget og utsending av brev om innspill	Første møte 2024
2. Behandle innkomne innspill og sende forslag til kommunestyret	Andre møte 2024, før sommerferien
3. Kommunestyret behandler og vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028	Lovens frist er 31.12.2024
4. Bestille første prosjekt iht. vedtatt plan	Ultimo 2024/ Primo 2025
5. Behandle første forvaltningsrevisjonsrapport	Medio 2025

Tromsø, 3.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 39/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

KONTROLLUTVALGETS MØTEPLAN FOR 2024 – LAVANGEN KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

For 2024 fastsettes følgende foreløpige møteplan for kontrollutvalget:

Mandag 4. mars

Mandag 10. juni

Mandag 11. oktober

Mandag 2. desember

Vedlegg til saken:

A. Trykte vedlegg:

B. Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Sekretariatet planlegger for normal møteaktivitet i 2024 som er 4 møter. Møtene er tilpasset skoleferier i kommunen.

Forslag til kontrollutvalgets møtedatoer for 2024 kan være som følger:

Mandag

3. mars

Mandag

10. juni

Mandag

11. oktober

Mandag

2. desember

I juni-møtet skjer behandling av årsregnskapet i kommunen. Møteplanen vil bli innarbeidet i kontrollutvalgets årsplan for 2024.

Tromsø, 1.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 40/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

INVITASJON TIL MEDLEMSKAP I FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Innstilling til v e d t a k:

(Saken fremmes med åpen innstilling)

Saken gjelder:

Medlemskap i FKT

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Info om FKT

Saksutredning:

Forum for kontroll og tilsyn er en organisasjon som ivaretar interesser til de mange kontrollutvalg i kommune Norge. De arrangerer kurs, og har lukkede fagsider på web for sine medlemmer.

Mange av kommunene til K-Sekretariatet IKS er medlem av FKT. FKT arrangerer blant annet Kontrollutvalgslederskolen. Årlig kostnad for medlemskap avhenger av kommunens størrelse. Gjeldende årsavgift for kommuner under 4000 innbyggere er kr. 3500 per år. Denne må innarbeides i kontrollutvalgets årlige forslag til budsjett for kontroll og tilsyn. En åpenbar medlemsfordel er at medlemmer av FKT får rabatt på kurs.

Kontrollutvalget drøfter saken og tar stilling til medlemskap.

Tromsø, 29.11.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Forum for
kontroll og tilsyn

INFORMASJONSHEFTE
til kontrollutvalgene

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

En møteplass for kontrollutvalgene
og deres sekretariat

Forumet sitt formål

En møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontrollarbeid i kommuner, fylkeskommuner, sametinget og Longyearbyen lokalstyre.

Forumet sine primære oppgaver

- ✓ styrke kontrollutvalgene og sekretariatenes arbeid med kontrollfunksjonen
- ✓ være pådriver i arbeidet med faglig utvikling av kontrollutvalgene og sekretariatene
- ✓ være en arena for erfaringsutveksling
- ✓ styrke kontrollutvalgene og sekretariatenes kompetanse som bestiller av revisjonsoppdrag
- ✓ fremme og styrke kontrollutvalgenes og sekretariatenes uavhengighet

For innmelding eller informasjon om FKT's arbeid, kontakt sekretariatet på epost fkt@fkt.no eller generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen på telefon [+47 414 71 166](tel:+4741471166).

Forumet jobber gjennom å

- arrangere fagkonferanser for kontrollutvalg, og kurs og samlinger for ansatte i sekretariatet
- være høringsinstans og komme med innspill til sentrale myndigheter i spørsmål som angår kontrollarbeid
- veilede og bidra med nyheter og aktuelle saker for medlemmer, og informasjonsmateriell til opplæring av kontrollutvalg

Medlemsfordeler

- ✓ kontrollutvalgenes eget talerør
- ✓ billigere konferanser
- ✓ faglig påfyll og informasjonsutveksling
- ✓ knytte kontakt med andre kontrollutvalg
- ✓ veiledere for arbeid i kontrollutvalg/sekretariat
- ✓ flere medlemmer gir større påvirkning mot dept

Styret 2023-2024

Leder	Tage Pettersen (leder 2023-2024, valgt til 2024) <i>Leder kontrollutvalget, Moss kommune</i> .....
Nestleder	Jane Anita Aspen (nestleder 2023-2024, valgt til 2025) <i>Daglig leder, Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal</i> .....
Styremedlem	Rita Holberg (2022-2024) <i>Leder kontrollutvalget, Fredrikstad kommune</i> .....
Styremedlem	Terje Engvik (2022-2024) <i>Medlem kontrollutvalget Sunnfjord kommune</i> .....
Styremedlem	Solveig Kvamme (2023-2025) <i>Seniorrådgiver, Sunnmøre kontrollutvalsekretariat</i> .....
Styremedlem	Tom Øyvind Heitmann (2023-2025) <i>Rådgiver Kusek IKS, Vest-Finnmark</i>

Har du innspill vedrørende forhold styret bør kjenne til eller saker du mener det er viktig at FKT har fokus på, ta gjerne kontakt med styreleder Tage Pettersen, tage.pettersen@stortinget.no / +47 904 07 753.

Kommuner og fylkeskommuner

Attn.:

5. oktober 2023

Ordfører, fylkesordfører
politisk sekretariat
leder av kontrollutvalget

Invitasjon til Kontrollutvalgslederskolen

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) ønsker å invitere påtroppende kontrollutvalgsleder til Kontrollutvalgslederskolen.

Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i den enkelte kommune eller fylkeskommune. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit til kommunen og er viktig for å sikre effektiv og rett bruk av ressursene. Kontrollutvalgets leder har en viktig funksjon for å oppnå en god egenkontroll.

Kontrollutvalgslederskolen har som mål å gjøre lederne tryggere i rollen. Å delta på Kontrollutvalgslederskolen er en mulighet til å tilegne seg forståelse for kommunal egenkontroll og kontrollutvalgets rolle utover det som kan tilbys i ordinære konferanser.

DEL 1, 17. NOVEMBER 2023 (DIGITAL)

Kontrollutvalgslederskolen del 1. arrangeres digitalt på Teams 17. november.

Målsettingen med del 1 er å gi kontrollutvalgsleder en god start inn i de første møtene, før de andre medlemmene i utvalget får sin opplæring. Ved å arrangere samlingen digitalt, håper vi på god deltakelse.

FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN

Postboks 41 Sentrum, 0101 Oslo / +47 414 71 166 / fkt@fkt.no / www.fkt.no

Kurset legger vekt på grunnleggende rolleforståelse og kontrollutvalgets samspill med andre aktører. Andre viktige tema vil være påseansvaret, bestiller-rollen og hvilke verktøy kontrollutvalget har til rådighet. Hvert tema vil også vektlegge hva som er kontrollutvalgsleders særskilte rolle og oppgaver.

[Mer informasjon om programmet og påmelding til samlingen 17. november](#)

Deltakeravgift for kommuner som er medlem hos FKT er kr 900.

Andre kontrollutvalgsmedlemmer, ordfører og interesserte i administrasjonen er velkommen til å være tilhørere. Samlet pris for andre tilhørere fra samme kommune er kr 900. [Her kan du sjekke om din kommune er medlem.](#)

Deltakeravgift for ikke-medlemmer er satt til kr. 1 800. Samlet pris for andre tilhørere fra samme kommune er kr. 1 800.

DEL 2, 5. - 6. FEBRUAR 2024

Kontrollutvalgslederskolen, del 2 arrangeres på Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen 5. - 6. februar.

På denne fysiske samlingen legger vi opp til god tid til diskusjoner i grupper om relevante problemstillinger som dukker opp i møter og som kontrollutvalgslederen må være forberedt på. På dag 2 vil håndtering av media være sentralt.

[Vi legger løpende ut mer informasjon om programmet og påmelding til del 2.](#)

Med vennlig hilsen

Anne-Karin Femanger Pettersen

Forum for kontroll og tilsyn

Kopi: Kontrollutvalgssekretariatene

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 41/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

ENGASJEMENTSBREV – LAVANGEN KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget gir sin tilslutning til engasjementsbrev av 9.10.2023 fra KomRev NORD med de merknader og presiseringer som fremkommer i dette saksfremlegg.

Saken gjelder:

Engasjementsbrev.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: Engasjementsbrev av 9.10.2023 fra KomRev NORD

Saksutredning:

1. BAKGRUNN FOR SAKEN

Kommunen skal være gjenstand for revisjon og i kommunal sektor vil kontrollutvalget ha et ansvar for å påse at revisor utfører sitt oppdrag på en betryggende måte, se kommunelovens § 23-2, 1. ledd, bokstav a. Dette er også kalt kontrollutvalget påseansvar ovenfor revisor.

Lovens krav er at revisjonen skal skje på en «betryggende måte». Med dette menes at revisjonen skjer i henhold til lov, forskrifter og revisjonsstandarder, som alle setter krav til hvordan revisor skal utføre sine oppgaver. I tillegg kommer det å påse at eventuelle forhold nevnt i revisors engasjementsbrev følges opp.

Formålet med et engasjementsbrev er å klargjøre vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med kommunen. Engasjementsbrevet kan ikke innsnevre revisjonens pålagte oppgaver i forhold til lov, forskrift og standarder, men det kan avtales tilleggsoppgaver og gis nærmere informasjon om oppgavene, avtale hvordan det skal rapporteres, m.m. Brevet vil fungere som en avtale og vil bidra til å sikre en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom kommunen og revisor. Avtalen kan gå ut over de forhold som er løst i regelverk og standarder. I engasjementsbrevet er det bl.a. et naturlig sted å ta opp og beskrive hvordan kommunikasjonen med revisjonen skal foregå, enten det er ved muntlige presentasjoner i kontrollutvalgets møter, rapporter eller brev til kontrollutvalget.

Etter revisjonsstandarden ISA 210 punkt 10 skal revisor avgi et engasjementsbrev, som minimum skal omtale:

- Målet med og omfanget av revisjonen av regnskapet
- Revisors oppgaver og plikter
- Ledelsens ansvar
- Identifisering av det gjeldende rammeverket for finansiell rapportering for utarbeidelsen av regnskapet
- Henvisning til den forventede formen på og innholdet i eventuelle uttalelser som skal avgis av revisor, og
- En erklæring om at det kan foreligge omstendigheter hvor en uttalelse kan avvike fra forventet form og innhold.

Engasjementsbrevet for revisjon av kommuner sendes kontrollutvalget. Dette er i tråd med anbefaling fra FKTⁱ og NKRFⁱⁱ.

2. UTFØRELSE AV KONTROLLUTVALGETS PÅSE-ANSVAR

Engasjementsbrevet er en del av kontrollutvalgets påseansvar overfor revisor. Utvalget har i tidligere møte fått utdelt Forum for Kontroll og Tilsyns veileder for kontrollutvalgets påseansvar overfor regnskapsrevisor. I veilederen presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre faser:

Påse at regnskapet blir revidert på en betryggende måte

- Kvalifikasjonskrav
- Vandel
- Uavhengighet
- Kvalitetskontrollsystemet i revisjonsforetaket

Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet

Orientering i hht. fasene i revisjonsarbeidet

- Planleggingsfasen
- Interimsfasen
- Årsoppgjørfasen
- Etterlevelseskontroll

Påse at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med

- lov, forskrift og god kommunal revisjons-skikk?
- kontrakt, avtaler og instruksjer

ⁱ Forum for Kontroll og Tilsyn

ⁱⁱ Norges Kommunerevisorforbund

Engasjementsbrevet er en del av den siste fasen, men innholdet i engasjementsbrevet er relatert til flere faser i ivaretagelsen av påseansvaret overfor regnskapsrevisor.

3. ENGASJEMENTSBREV FRA KOMREV NORD

Kommunens valgte revisor er KomRev Nord IKS og vedlagt ligger engasjementsbrev datert 9.10.2023 fra KomRev NORD IKS.

4. SEKRETARIATETS VURDERING AV ENGASJEMENTSBREVET

Sekretariatet har i tillegg til FKTs veileder for kontrollutvalgets påse-ansvar, sett nærmere på anbefalinger som NKRF har gitt i informasjonsskriv 5/2023 sendt NKRFs medlemmer.

Sekretariatet har gjennomgått engasjementsbrevet og finner grunn til å kommentere og presisere noen av punktene som nevnes.

Kommentarene knytter seg til **engasjementsbrevets punkt 5 «Rapportering og dialog»**.

Rapportering fra forvaltningsrevisor.

Innledningsvis i punkt 5 i tredje avsnitt på side 5, sies det:

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Det har vært praksis at revisor - undervegs i revisjonsarbeidet - orienterer kontrollutvalget skriftlig i form av et notat om status i prosjektarbeidet, eller dersom prosjektarbeidet er forsinket, eller at det er andre forhold som tilsier justeringer i prosjektet. Dette skjer ofte etter dialog med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor.

Sekretariatet legger til grunn at praksisen fortsetter.

Rapportering fra regnskapsrevisor

Formen for rapportering

Følgende er beskrevet i punktets fjerde avsnitt:

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi
2. Oppsummering av årets revisjon
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Punktene 3, 4 og 5 vil må etter loven skje i form av skriftlige rapporteringer til utvalget.

Punkt 1 og 2 vil normalt skje muntlig, med tilhørende presentasjoner for kontrollutvalget.

Revisors presentasjoner i kontrollutvalgets møter vil være en del av saksdokumenter til møtene og det forutsettes at presentasjonene sendes uoppfordret til sekretariatet i forkant av møtet.

Rapportering fra interimfasen.

Rapportering fra revisor i «interimfasen» mangler i oversikten fra revisor. Interimfasen er perioden mellom inngangen til nytt revisjonsår og avslutning av revisjonen. Rapportering fra interimfasen har tidligere vært praktisert i flere kommuner. Sekretariatet legger til grunn at denne rapporteringen fortsatt ivaretas når det finnes formålstjenlig og at presentasjoner sendes kontrollutvalget/sekretariatet.

Forenklet etterlevelseskontroll – risiko- og vesentlighetsvurdering

Bestemmelsen om forenklet etterlevelseskontroll fremgår av kommunelovens § 24-9. Det fremgår her at revisor skal basere sin kontroll på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Denne rapporteringen mangler i revisors oversikt og vi legger til grunn at slik rapportering vil skje. Rapporteringen kan være muntlig, men skal minimum være ledsaget av en presentasjon som viser revisors vurderinger. Også denne presentasjonen oversendes sekretariatet.

Kopi av vesentlig korrespondanse

I punktet som omhandler rapportering og dialog er det ikke presisert at kontrollutvalget sendes kopi av vesentlig korrespondanse med administrasjonen vedrørende intern kontroll, regnskap eller annet. Sekretariatet legger til grunn at vesentlig korrespondanse sendes i kopi til kontrollutvalget.

Fremmøte via Teams, eller lignende

Revisor har en alminnelig *møterett* i kontrollutvalgets møter, men ikke noen alminnelig *møteplikt*. Det forutsettes imidlertid som den klare hovedregel at revisor møter i saker som rapporteres fra revisjonen. Kontrollutvalgets møter gjennomføres som hovedregel ved fysisk fremmøte. Revisorene sitter imidlertid spredt og med lange reiseavstander. Det vil i enkelte tilfeller kunne fremstå (uforholdsmessig) ressurskrevende for revisor å møte fysisk, særlig dersom saken er mindre og kurant. Det kan også foreligge møtekollisjon, eller annet, som gjør det byrdefullt for revisor å kunne møte fysisk på den fastsatte møtedatoen. Sekretariatet legger til grunn at revisor i slike tilfeller *kan* møte via Teams, eller lignende, men dette må avtales med sekretariatet i forkant.

5. Oppsummering og forslag til vedtak:

Det kan tenkes at ovennevnte merknader er ivaretatt av revisor uten at det uttrykkelig er nevnt i brevet. Imidlertid finner sekretariatet grunn for å presisere hvilke forventninger kontrollutvalget har til oppdraget slik at kontrollutvalget og revisor har felles forståelse. I forslag til innstilling til vedtak foreslås at kontrollutvalget gir sin tilslutning til vilkårene i engasjementsbrevet, men med de presiseringer som fremkommer i dette saksfremlegget.

Tromsø, 30.11.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Lavangen kommune

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	98	lmk lkm@komrevnord.no	917 74218	09.10.23

ENGASJEMENTSBREV – Lavangen kommune

1. Innledning

KomRev NORD IKS har siden 01.07.2015 levert revisjonstjenester til Lavangen kommune. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

De økonomiske forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver er behandlet i en egen avtale.¹

2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene er vi underlagt jevnlike eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er kommunedirektøren ansvarlig for at kommunens interne kontroll sikrer at lover og forskrifter følges, herunder at økonomiforvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

¹ Det er inngått avtale om revisjonstjenester mellom Lavangen kommune og KomRev NORD IKS. Lavangen kommune er eier av KomRev NORD IKS

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide planer som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planene skal baseres på en risikovurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper og av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller basert på plan vedtatt av kommunestyret.

Innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll vil være beskrevet ved planlegging og rapportering av hvert oppdrag, slik at denne oppgaven ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD IKS er Margrete Mjølhus Kleiven og Knut Teppan Vik.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om

vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll.

Generelt vil en effektiv intern kontroll redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Kontrollen skal i utgangspunktet gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Kontrollen utføres i samsvar med standarden RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Moderat sikkert innebærer en lavere sikkerhet enn betryggende sikkerhet, men skal gi brukerne en klart økt tillit til informasjonen eller forholdet som er kontrollert. Vi gjennomfører handlinger som forespørsler, inspeksjon av dokumenter og analytiske handlinger for å oppnå moderat sikkerhet. I uttalelsen gir vi uttrykk for om vi har blitt oppmerksomme på forhold som gir grunn til å tro at økonomiforvaltningen på det aktuelle området ikke følger sentrale bestemmelser og vedtak.

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vi vil avgi følgende revisorbekreftelser mv. i samsvar med lov og god kommunal revisjonsskikk:

- Underskrift på kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp (skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11).
- Kompensasjonsmelding for merverdiavgift
- Bekreftelser på prosjektrengskap o.l. i henhold til ISA 805
- Uttalelse om kommunens dokumentasjon for låneopptak, jf. kommuneloven § 14-14
- Kommunens rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Refusjonskrav for utgifter til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
- Andre revisjonsbekreftelser etter forespørsel fra kommunen

Oppdragsansvarlig revisor

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Laina M. Karlsen.

Eventuelt skifte av oppdragsansvarlig revisor vil bli varslet skriftlig til kontrollutvalget.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Det er gjort unntak fra taushetsplikten for rapportering av mulige straffbare handlinger, herunder ivaretagelse av rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

Våre leverandører av IKT-tjenester og -programvare får tilgang til fortrolig informasjon når det er nødvendig i forbindelse med drift av og endringer i våre informasjonssystemer. Vi har ansvar for å ha et forsvarlig system for informasjonssikring. Dette omfatter også våre leverandører av IKT-tjenester.

4. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen er tilgjengelig på vår hjemmeside. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

5. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Revisjonen utarbeider oppstartsbrief årlig i forbindelse med oppstart av regnskapsrevisjonen og ved oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet og eierskapskontrollen. Oppstartbrevene sendes administrasjonen.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi på høsten for nytt revisjonsår
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

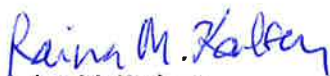
I forbindelse med gjennomføring av våre oppdrag vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om vi er gitt all informasjon som er nødvendig for oppdraget og om fullstendigheten og riktigheten av det forholdet som kontrolleres. Dette gjelder i alle tilfeller:

- I forbindelse med avslutningen av revisjonen av årsregnskapet. Denne uttalelsen inneholder også skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv.
- I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen.

6. Avslutning

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Laina M. Karlsen

Oppdragsansvarlig revisor

KomRev NORD IKS

Kopi: Ordfører i Lavangen kommune
Kommunedirektør i Lavangen kommune

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 42/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

REFERATSAKER

Innstilling til vedtak:

Sakene tas til orientering.

Saken gjelder:

Fremleggelse av referatsaker.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Følgende saker ble referert:

1. Invitasjon til FKTs Kontrollutvalgslederskole.
2. Invitasjon til NIMs kurs i menneskerettigheter i kommunesektoren.
3. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2024.
4. Saksliste formannskapet 27.11.2023
5. Saksliste kommunestyret 9.11.2023 – inkl. vedtak om re valg til kontrollutvalget.

Tromsø, 3.12.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver

Møteprotokoll

Formannskapet

Møtested: Ordførers kontor

Møtedato: 27.11.2023

Tid: 09:00

Møte slutt: 14:00

Medlemmer:

Hege Myrseth Rollmoen

Klaus Larsen

Tor Erik Lind

Ruben Bjerkmo

Rolle

ordfører

varaordfører

medlem

medlem

Parti

AP

AP

H

SP

Forfall

Jane Vibeke Johansen

Parti

AP

Varamedlem

Håkon Nygård

Parti

AP

Fra adm. (evt. andre):

Ingrid Hammer

Karin Eriksen

ass.rådmann/pers.sjef

kommunedirektør

Møtenotater:

Bjørn-Helge Aune - økonomisjef sak 105/23

Sakliste

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Arkivkode	Tittel
100/23	23/453	FE-033	Godkjenning av innkalling og saksliste
101/23	23/453	FE-033	Godkjenning av protokoll
102/23	23/453	FE-033	Referatsaker
103/23	23/361		Nytt navneforslag for rådgivende organ for samiske saker
104/23	23/448		TV- og bredbåndsnett i kommunale boliger
105/23	23/406	FE-151	Budsjett 2024 - økonomiplan for perioden 2024-2027
106/23	23/414		Budsjett 2024 - PPT for Lavangen og Salangen
107/23	19/1099	FA-G09	Folkehelseoversikt 2023
108/23	23/458		Budsjett 2024 - økonomiplan for perioden 2024-2027 Astafjordlegen

100/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Kommunedirektørens innstilling:

Innkalling og saksliste godkjennes

27.11.2023 Formannskapet

Behandling

Innstillingen enstemmig vedtatt.

FSK - 100/23 Vedtak:

Kommunedirektørens innstilling:

Innkalling og saksliste godkjennes.

101/23 Godkjenning av protokoll

Kommunedirektørens innstilling:

Protokoll fra møte 09.11.2023 godkjennes.

27.11.2023 Formannskapet

Behandling

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Møteprotokoll

Kommunestyret

Møtested: Kantina, Lavangen skole

Møtedato: 09.11.2023

Tid: 09:00

Møte slutt: 14:00

Medlemmer:	Parti
Atle Lien	AP
Daniel Helgesen	AP
Hege Myrseth Rollmoen	AP
Håkon Nygård	AP
Jane Vibeke Johansen	AP
Johnny Røkenes	AP
Klaus Larsen	AP
Maj Kristin Svendsen	AP
Marcus Nygård	AP
Ann-Lovise Johnsen	H
Bjørnar A. Lundberg	H
Kjell-Are Pettersen	H
Tor Erik Lind	H
Ruben Bjerkmø	SP
Thomas Røkenes	SP

Fra adm. (evt. andre):

Ingrid Hamner

ass.rådmann/pers.sjef

Karin Eriksen

kommunedirektør

Inhabile	Sak	Følgende varamedl. møtte	Merknad
Kjell-Are Pettersen	067/23	,	
Tor Erik Lind	067/23	,	

Møtenotater:

Før sakslista ble det gitt følgende orienteringer:

- Astafjord barnevern v/barnevernsleder Stine Anker Myrmel - orienterte om tilstandsrapport for barnevernet.
- Astafjord Vekst v/Mai-Britt Flatmo/Anne Gerd Eira som presenterte bedriften.

Møtet var innkalt med kunngjøring på kommunens hjemmeside. Møtet ble overført via kommunens web-sider. Ved møtets begynnelse møtte 15 av 15 representanter inkl. møtende vararepr. Eldrerådsrepresentant Alex Norbakken møtte. Ingen repr. fra ungdomsrådet møtte.

Etter sak 76/23 møtte Johan Peder Andreassen og Gøril Toresen fra justis- og kommunalavdelingen hos statsforvalteren i Troms og Finnmark med innlegg om økonomi/ROBEK.

Statsforvalteren holdt følgende innlegg:

- Innledning v/ Statsforvalteren
- ROBEK-vilkår for oppføring, konsekvenser av å være oppført i ROBEK og Statsforvalterens rolle overfor ROBEK-kommuner v/Statsforvalteren
- Økonomien i Lavangen kommune sett fra Statsforvalterens side og forventinger til kommunen v/ Statsforvalteren
- Kommunens rolle som samfunnsutvikler, tjenesteprodusent og myndighetsutøver – interkommunalt samarbeid

Regnskapsleder Sissel Pedersen orienterte om følgende:

1. Økonomisk status i 2023 og prognose ut året v/ Lavangen kommune

Økonomisjef Bjørn-Helge Aune orienterte om følgende:

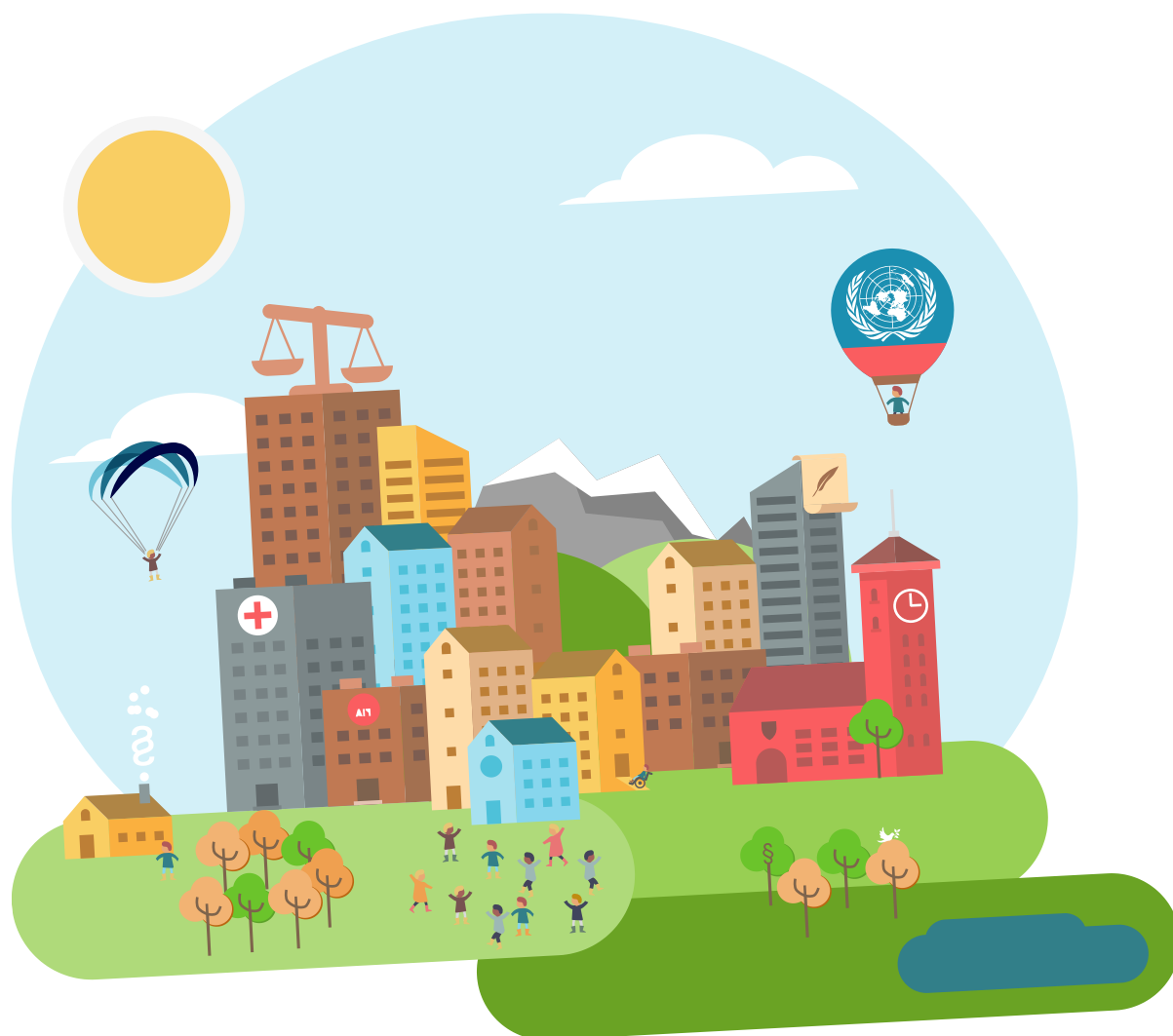
1. Arbeidet med årsbudsjettet 2024 og økonomiplan 2024-2027.

Sissel Pedersen - regnskapsleder sakene 107-109.

Bjørn-Helge Aune - økonomisjef sakene 108-109.

Sakliste

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Arkivkode	Tittel
064/23	23/435	FE-033	Godkjenning av innkalling og sakliste
065/23	23/435	FE-033	Godkjenning av protokoll
066/23	23/435	FE-033	Referatsaker
067/23	23/405		Søknad om fritak fra politiske verv
068/23	23/408	FE-151	Budsjett- og økonomiplan 2024-2027 - Astafjord barnevern
069/23	23/419	FE-151	Budsjett og økonomiplan 2024-2027 - Astafjord IKT
070/23	23/418	FE-151	Budsjett og økonomiplan 2024-2027 - Astafjord lønn og regnskap
071/23	23/416		Budsjett- og økonomiplan for perioden 2024 -2027 - Astafjord kart og oppmåling
072/23	23/417	FE-151	Budsjett og økonomiplan 2024-2027 - Astafjord innfordring
073/23	20/294	FE-200	KomRevNORD IKS Ny selskapsavtale
074/23	19/1741	FA-H10	Ny samarbeidsavtale mellom Lavangen kommune og UNN HF
075/23	21/2	FA-C84	Vigselsmyndighet til komunedirektør
076/23	19/1605	FE-033	Møteplan kommunestyret og formannskap 2024
077/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Styret for Krambuvika Bygdemuseum
078/23	23/378	FE-033	Valg av Bygdeboknemnd 2023-2027
079/23	23/378	FE-033	Valg av Eldreråd 2023-2027
080/23	23/378	FE-033	Valg av Forhandlingsutvalg 2023-2027
081/23	23/378	FE-033	Valg av Innkvarteringsnemnd 2023-2027
082/23	23/378	FE-033	Valg av Krigsskadenemnd 2023-2027
083/23	23/378	FE-033	Valg av Overtakstnemnd 2023-2027
084/23	23/378	FE-033	Valg av Planutvalg 2023-2027
085/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-20227 Styret for barnehagen
086/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Arkiv Troms
087/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Astafjord Vekst
088/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Barns representant i plan- og bygningssaker
089/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Faste møtefullmektige til forliksrådet
090/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Felles samarbeidsutvalg - videregående skole
091/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Hålogaland Ressursselskap /HRS
092/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 Interkommunal brannordning
093/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 KomRevNORD IKS
094/23	23/378	FE-033	Valg av representanter 2023-2027 K- Sekretariatet IKS

Velkommen til NIMs kurs om kommuner og menneskerettigheter!

lære mer om hva du kan gjøre for å sikre menneskerettighetene.

01:59

Er du ansatt eller folkevalgt i en kommune? Da spiller du en avgjørende rolle for å ivareta menneskerettighetene i Norge. Enten du jobber som for eksempel sykepleier, lærer, barnevernsleder, kommunedirektør, driver revisjon eller sitter i kommunestyret. Det du gjør hver dag kan bidra til at menneskerettighetene sikres eller brytes. Derfor er det viktig at du har menneskerettighetene under huden.

I dette kurset lærer du om:

- 1.** Hva menneskerettigheter er.

2. Hvorfor menneskerettighetene er viktige i ditt arbeid.

3. Hvordan du kan bidra til å sikre menneskerettighetene.

Velg din rolle i kommunen:

Jeg er folkevalgt

[Gå til kurset for folkevalgte](#)

Jeg er ansatt

[Gå til kurset for ansatte](#)

Praktisk informasjon:

- Forventet tidsbruk: **Ca. 30-40 minutter**
- Kurset retter seg mot fire grupper:
  - **ansatte i kommunen**
  - **ledere i kommunen**
  - **folkevalgte i kommunen**
  - **personer som driver kontrollarbeid i kommunen**
- Velg den kategorien som passer deg best.
- [Dette kurset kan du også ta i KS Læring.](#)

Jeg er leder

[Gå til kurset for ledere](#)

Jeg driver kontroll

[Gå til kurset for personer som driver med kontroll](#)

NIM har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig.

Postadresse

Norges institusjon for menneskerettigheter

Postboks 299, Sentrum

0103 Oslo

Besøksadresse

Akersgata 8

0158 Oslo

Henv. resepsjonen i 1. etg.

Kontaktinformasjon

NIM behandler ikke enkeltsaker. Ønsker du veiledning om hvor du kan henvende deg for å få hjelp finner du det på [vår side om veiledning og råd](#).

Tel: [23316970](tel:23316970)

Email: info@nhri.no

[Pressekontakt](#)

[Ledige stillinger](#)

[Studenttilbud](#)

[Personvern og informasjonskapsler](#)

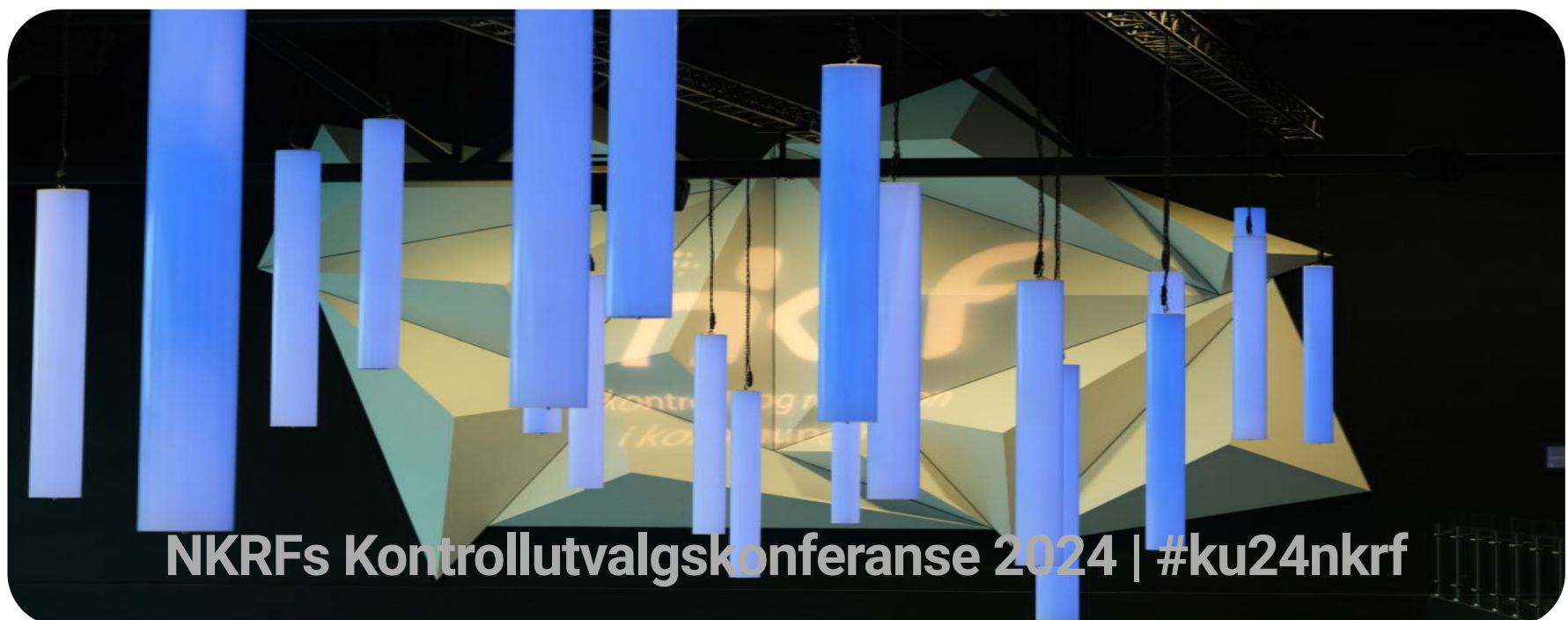
[Tilgjengelighetserklæring](#)

[Offentlig journal](#)

[Nettstedskart](#)

[English Site](#)

[Davvisámegiella](#)

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2024 | #ku24nkrf

[Tilbake til kursoversikten](#)

Vi har gleden av å invitere til NKRFs 20. Kontrollutvalgskonferanse 31. januar - 1. februar 2024 og som vanlig i The Qube på Gardermoen.

Fra den første konferansen i 2005 med ca. 300 deltakere har dette årlige arrangementet vokst betydelig og etablert seg som det viktigste og største treffpunktet for kontrollutvalgene i kommunal sektor. Deltakerrekorden er fra 2020 med ca. 800 deltakere.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Det tas forbehold om endringer i programmet. (sist oppdatert: 30. november 2023).

Du finner påmeldingsskjema nederst på siden.

Nøkkelforo

Fra/til	31.1–1.2
Påmeldingsfrist	14.12
Pris	Kr 8 450 eks. mva. med overnatting (inkl. frokost og middag) (ikke-medl.: kr 8 950) ✓
Sted	Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen
Varighet	31.1.: 10.00 - 17.00 1.2.: 09.00 - 13.00

Hovedprogram | Onsdag 31. januar 2024

09.00	Registrering og enkel servering	∨
<hr/>		
10.00	Velkommen Konferansier Håkon Haugsbø og Rune Tokle, NKRF	∨
<hr/>		
10.10	Åpning Statssekretær Ole Gustav Narud, KDD	∨
<hr/>		
10.30	Pause og utstilling	
<hr/>		
10.50	Derfor er habilitet så viktig Geir Lippestad og Kristin Clemet	∨
<hr/>		
11.50	Pause og utstilling	
<hr/>		
12.10	Kontrollutvalgsleder i fire år – slik gjorde jeg det Bård Hoksrud, tidl. leder av kontrollutvalget i Bamle	∨
<hr/>		
12.25	Kontrollutvalgsleder de neste fire år - slik skal jeg gjøre det TBA	∨
<hr/>		
12.40	Viktigheten av kontrollutvalget sett fra KS' side Martin Skramstad, KS	∨
<hr/>		
12.50	Samtale	∨
<hr/>		
13.10	Lunsj og utstilling	
<hr/>		
14.10	Forvaltningsrevisjon av bærekraft i kommunene Øyvind Nordbrønd Grøndahl, Romerike revisjon IKS og Henning Warloe, Bergen kommune	∨
<hr/>		
14.55	Pause og utstilling	
<hr/>		

15.15	Slik var personopplysningssikkerheten i kommunene Kristine Stenbro og Camilla Nervik, Datatilsynet og Christian Sørbye Larsen, KS	∨
16.00	Pause og utstilling	
16.20 - 17.00	Tillit er demokratiets lim TBA	∨

Minikurs – valgfritt tilbud parallelt med hovedprogrammet [OBS krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser] | Onsdag 31. januar 2024

14.10 - 17.00	A. Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver, herunder kort om regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll Bjørn Bråthen, Knut Erik Lie og Ellen Lange, NKRF	∨
---------------	---	---

Middagsarrangement i The Qube | Onsdag 31. januar 2024

19.30	Aperitif og middag med underholdning.	
-------	---------------------------------------	--

Hovedprogram | Torsdag 1. februar 2024

09.00	Hvordan kan kommunene bidra til vår nasjonale sikkerhet? Yvonne Wold, Rauma kommune og TBA	∨
09.45	Pause og utstilling	
10.05	Ekstremværet Hans – var det bare en forsmak? Hva må kommunene forberede seg på? Frode Longva, CICERO og Torhild Fagerbekk, KS	∨
11.00	Pause og utstilling	
11.20	Menneskerettigheter i kommunene Vidar Strømme og Eivind Digranes, Norges institusjon for menneskerettigheter	∨

12.05 Pause og utstilling

12.25 **Kontrollutvalgets betydning for ivaretagelse av demokratiet | Jan Erik Røsvik, Sunnmørsposten** ▼

13.00 **Lunsj** ▼

Minikurs – valgfrie tilbud parallelt med hovedprogrammet [OBS krever særskilt påmelding - begrenset antall plasser] | Torsdag 1. februar 2024

10.05 - 11.00 **B. Lederrollen i kontrollutvalget | Ragnhild Aashaug, Konsek Trøndelag IKS og Bjørn Tømmerdal, Sunnmøre Kontrollutvalsekretariat IKS** ▼

11.20 - 13.00 **C. Forstå det kommunale regnskapet | Inger Anne Ankersen, Viken kommunerevisjon IKS og Knut Tanem, Revisjon Midt-Norge SA** ▼

Etterutdanning:

- 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Påmeldingsskjema

Selskap/enhet

Fakturaadresse

Postnummer

Poststed

Ressursnr. e.l. (som ref. på faktura)

Er medlem i NKRF

Epost, kopimottaker

Deltakere

Deltaker #1

Fornavn

Etternavn

Epost

Mobil

Fødselsår

Tilleggsopplysninger

Minikurs A (valgfritt)

Minikurs B (valgfritt)

Minikurs C (valgfritt)

Ønsket deltakelse

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene, Haakon VII's gate 9, Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo, Telefon: 23 23 97 00,
Epost: post@nkrf.no

[Personvernerklæring](#) | [Tilgjengelighetserklæring](#) | © NKRF 2023

Utvalg: Kontrollutvalget i Lavangen kommune	Saksnummer: 43/2023	Møtedato: 11.12.2023	Saksbehandler: Bjørn H. Wikasteen
--	-------------------------------	--------------------------------	---

EVENTUELT**Innstilling til v e d t a k:**

(Saken fremmes med åpen innstilling)

Saken gjelder:

Eventuelle saker til behandling

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Tromsø, 29.11.2023

Bjørn H. Wikasteen
Seniorrådgiver